

B. Braun Magyarország

ÉRTÉKTEREMTÉS FELELŐSSÉGGEL

CSR-beszámoló | 2015

B | BRAUN
SHARING EXPERTISE

KÜLDETÉSÜNK

Ügyfeleinkkel és partnereinkkel folytatott **konstruktív párbeszéd** útján hatékony megoldásokat és irányadó standardokat fejlesztünk ki az egészségügyi ellátórendszer számára.

JÖVŐKÉPÜNK

Megóvjuk és javítjuk az emberek **egészségét** világszerte.

BEVEZETŐ

2016-ban új mérföldkőhöz érkezett a B. Braun Magyarország: a 177 éves tapasztalattal rendelkező multinacionális, de családi vállalkozásként működő B. Braun magyarországi cégcsoportja idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. Büszkék vagyunk rá, hogy az elmúlt negyed évszázad alatt dialízisszolgáltató és orvosieszköz-gyártó és -fejlesztő vállalként a magyar egészségügyi piac meghatározó szereplőjévé nőttük ki magunkat, amely az emberek egészségének megóvása és fejlesztése érdekében hatékony megoldásokat kínál az egészségügy számára.

Elért sikereinket számos díj és elismerés bizonyította az elmúlt évben. A B. Braun Avitum szervezeti kiválóság terén mutatott eredményeit a Nemzetgazdasági Minisztérium Nemzeti Minőség Díjjal jutalmazta: az elismerés tükrözi azt a minőségi ellátást, amit 18 dialízisközpontunkban országszerte nyújtunk több mint 2500 vesebeteg számára. Munkatársaink elkötelezettségét bizonyítja a Legjobb Munkahely Díj is, amelyet a B. Braun Avitum tavaly a 250-1000 főt foglalkoztató vállalatok kategóriában nyert el, de emellett az elmúlt 25 év eredményeinek elismeréseként Díj a Sikeres Vállalkozásokért kitüntetésben is részesültünk.

Azonban, ahogy azt társadalmi szerepvállalásunkról szóló beszámolóink is bizonyítja, üzleti tevékenységünk során sosem feledkezünk meg a jövő generációiról, felvállaljuk társadalmi felelősségünket és támogatjuk az emberi közösségeket. Célunk, hogy társadalmi felelősségvállalási tevékenységünk során is hosszú távú, konstruktív párbeszédre alapuló együttműködések alakítsunk ki, amelyekben megbízható partnerként állunk a támogatott szervezetek mellett. CSR-programjaink a rászorulókat támogatása és gyermekjóléti kezdeményezések mellett felölelik a kultúra, az oktatás és az egészségmegőrzés területeit is.

Támogatási tevékenységünk során folyamatosan keressük a fejlesztési lehetőségeket, ezért tavaly új programot is indítottunk: munkatársainkat még aktívabban bevonva a cég által képviselt felelős működésbe, az ő javaslataik alapján bővítettük az általunk támogatott alapítványok és szervezetek körét.

Családi vállalként hisszük, hogy társadalmi felelősségvállalásunk úgy hiteles igazán, ha kollégáink minél szélesebb köre is részt vesz benne. Büszkék vagyunk arra, hogy a B. Braun munkatársai aktív szerepet vállalnak a jó ügyekért, és biztosak vagyunk benne, hogy ez hozzájárul vállalatunk hosszú távú sikerének biztosításához.

Horn Péter
vezérigazgató

Bognár József
termelési igazgató

Csató András
gazdasági igazgató

Kállai Tamás
ügyvezető igazgató

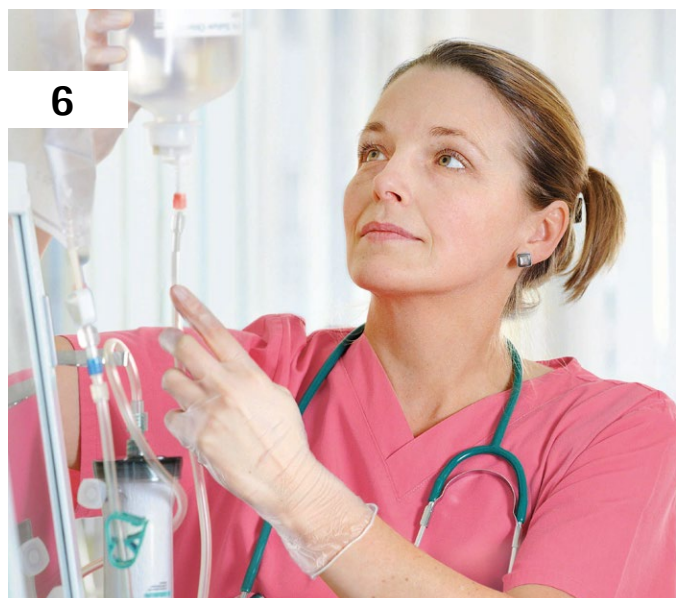
TARTALOM

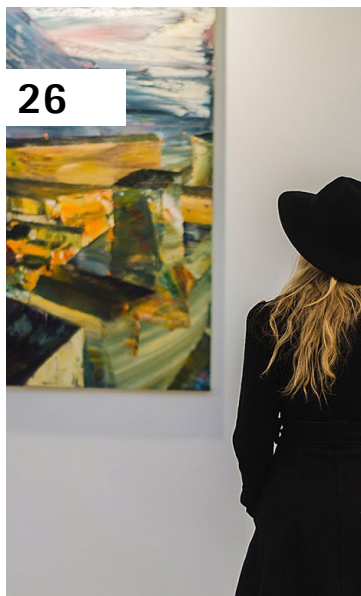
B. BRAUN-VÁLLALATCSOPORT

B. BRAUN MEDICAL KFT.	7
B. BRAUN AVITUM HUNGARY ZRT.	7
AESCU LAP AKADÉMIA	7
B. BRAUN TRADING KFT.	8
A B. BRAUN MEDICAL KFT. FEJLESZTÉSI DIVÍZIÓJA	10
A B. BRAUN DEBRECENI DIALÍZISKÖZPONTJA	11
A B. BRAUN GYÖNGYÖSI GYÁREGYSÉGE	12
5000 EGÉSZSÉGÜGYI TERMÉK	13

B. BRAUN FOR CHILDREN

TÍZ ÉVE A RÁSZORULÓ CSALÁDOKÉRT	14
A NAGYSÁG ÁRA A FELELŐSSÉG	18
AUTISTIC ART – ALAPÍTVÁNYI FORRÁSTEREMTÉS MÁSKÉNT	20
FENNTARTANDÓ FEJLESZTÉS	22
ÚGY ÉLNI, MINT MINDENKI MÁS	24

26

MŰVÉSZET

EGY KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR FIAI, LÁNYAI	26
HARAPÓS KORTÁRSÁK?	28
MINŐSÉG – MINDIG, MINDEN OLDALON	30
PÁRIZS, A MŰVÉSZETI OLVASZTÓTÉGELY	32

34

SPORT

A GYEREKEKRE FIGYEL, AKI ELŐRE TEKINT	34
STOPLIS DOKTORAINK A VILÁG ÉLVONALÁBAN	36
A GYŐZELMEK ÉS SIKEREK ÉVE	38
A SIKER A LEGJOBB PROPAGANDA	39

40

EDUKÁCIÓ

SIKERES VOLT AZ ELSŐ BME – GYEREKEGYETEM	40
KIVÉTELES KIVÉTELEK ERŐSÍTIK A SZABÁLYT	42
A DIALÍZISKÖZPONTOK TARTJÁK A SZÍNVONALAT	44

B. BRAUN- VÁLLALATCSOPORT

A több mint 55 ezer munkatársával 62 országban jelen lévő B. Braun a világ egyik vezető egészségügyi vállalkozása. Az 1839-ben alapított családi vállalkozás az ügyfeleivel és partnereivel folytatott konstruktív párbeszéd útján hatékony megoldásokat és irányadó standardokat fejleszt ki az egészségügyi ellátórendszer számára.

Magyarországon a vállalatcsoportot a B. Braun Medical Kft., a B. Braun Avitum Hungary Zrt. és a B. Braun Trading Kft. képviseli. A három cég hazánkban közel 2000 munkatárs számára jelent biztos és kiszámítható munkahelyet, további 1000 magyar munkahely megtartása pedig közvetve kapcsolódik sikeres tevékenységükhöz. A cégcsoport közel 40 milliárd forintos éves árbevételével a magyarországi egészségügyi piac egyik legnagyobb szereplője. A B. Braun Magyarországon az elmúlt 25 évben 60 milliárd forintot meghaladó beruházást hajtott végre, és évente közel 4 milliárd forint adó- és járulékbefizetéssel járul hozzá Magyarország költségvetéséhez.

A B. BRAUN A HAZAI EGÉSZSÉGÜGYET SZÁMOS TERÜLETEN SZOLGÁLJA:

- Orvosi eszközök gyártása és forgalmazása
- Országos dialízishálózat működtetése
- Orvosi szoftverek fejlesztése
- Egészségügyi képzések szervezése

B. BRAUN MEDICAL KFT.

A B. Braun Medical Kft. orvosi eszközök gyártásával és orvosi szoftverek fejlesztésével foglalkozik.

A B. Braun gyöngyösi gyárában évente 60 millió egyszer használatos orvosi eszközt gyártanak. Több mint 1000 munkatársával a B. Braun gyöngyösi üzeme a térség második legnagyobb munkaadója – a helyi munkaerő által itt előállított, kiváló minőségű termékeket a magyar és a nemzetközi egészségügyi ellátórendszerben is felhasználják. A B. Braun Medical Kft. fejlesztési divíziója 100 fejlesztőmérnökkel végzi a dialíziskészülékek hardver- és szoftverfejlesztését a B. Braun nemzetközi orvisszoftver-fejlesztő központjaként is működő budapesti irodában. A fejlesztési divízió a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen és az Óbudai Egyetemen kötött együttműködés keretében a két felsőoktatási intézményben az *Orvosi készülékek gyártmányfejlesztése* tantárgy oktatásával vesz részt a hallgatók képzésében.

B. BRAUN AVITUM HUNGARY ZRT.

A B. Braun Avitum Hungary Zrt. Magyarországon 25 éve nyújt vesebetegek számára kiemelkedő színvonalú dialíziskezelést.

Az Avitum 1989-ben hozta létre az első dialízisközpontot, amely hazánkban az első magán-egészségügyi létesítmény volt. Fő célunk az volt, hogy annak a több ezer magyar vesebetegnek is biztosítsuk az életben maradáshoz nélkülözhetetlen dialíziskezelést, akik korábban ehhez nem jutottak hozzá, mind ez ideig ugyanis önmagában az 50 éves kor elérése is kontraindikációt jelentett a kezelés megkezdése szempontjából. Beruházásainknak köszönhetően – amely során további tizenhét dialízisközpontot hoztunk létre – elértük, hogy az életben tartó dialíziskezelés a vesebetegek számára biztosított legyen. Ma a B. Braun Avitum Hungary Zrt. 18 dialízisközpontjában országszerte több mint 700 munkatárssal és a legkorszerűbb orvostechnikával nyújt nap mint nap több mint 2500 vesebeteg – azaz a magyarországi rászorulóknak 40%-a – számára magas színvonalú veseépítő kezelést. A B. Braun Avitumnál folyó ellátás magas színvonalának kézzelfogható bizonyítéka a számos elnyert minőségügyi díj és elismerés is: 2015-ben az Avitum a Nemzeti Minőségi Díjat és a Legjobb Munkahely kitüntetést is elnyerte.

AESCULAP AKADÉMIA

A vállalatcsoport égisze alatt működő Aesculap Akadémia 2007 óta kínál Magyarországon szakmai képzéseket és fejlesztő programokat az egészségügyben dolgozó szakemberek számára. Kursusai között megtalálhatók elméleti előadások, szemináriumok, szimpóziumok, valamint gyakorlatok. Alapítása óta a budapesti Aesculap Akadémia több mint 500 rendezvénye közel 25 ezer résztvevőt vonzott.

B. BRAUN TRADING KFT.

A B. Braun Magyarország kereskedelmi tevékenységét a B. Braun Trading Kft. végzi: a cég több mint 5000 különféle orvosi eszközzel látja el a kórházakat és egészségügyi intézményeket. Termékínálata az alábbi terápiás területeket fedi le.

ÁLTALÁNOS SEBÉSZET

ORTOPÉDIAI ÍZÜLETI PÓTLÁS

IDEGSEBÉSZET

LAPAROSZKÓPIA

INTERVENCIÓS KARDIOLÓGIAI DIAGNOSZTIKA ÉS KEZELÉS

DEGENERATÍV GERINCSEBÉSZET

SZÍV- ÉS MELLKASSEBÉSZET

UROLOGIAI ELLÁTÁS

FERTŐZÉSMEGELŐZÉS

SZTÓMATERÁPIA

DIABÉTESZELLÁTÁS

SEBKEZELÉS

DIALÍZESELLÁTÁS

INFÚZIÓS TERÁPIA

FÁJDALOMTERÁPIA

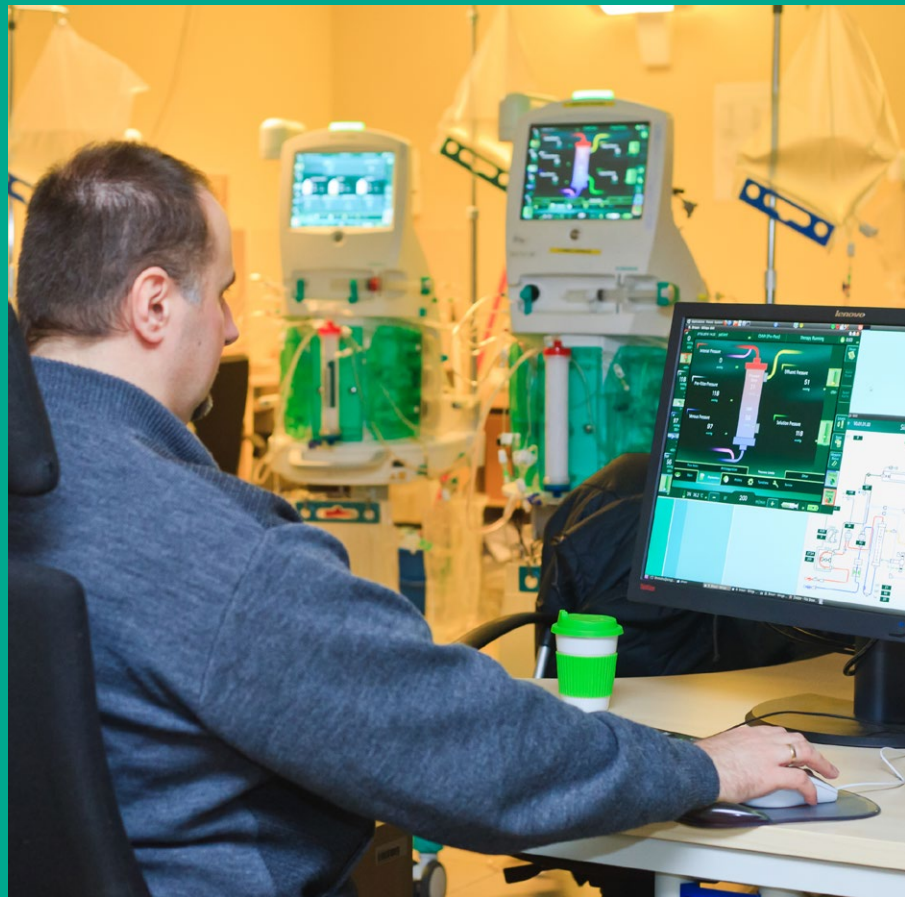

TÁPLÁLÁSTERÁPIA

A B. BRAUN MEDICAL KFT. fejlesztési divíziója

A B. Braun Medical Kft. fejlesztési divíziója 100 fejlesztőmérnökkel végzi a dialíziskészülékek és infúziós pumpák hardver- és szoftverfejlesztését a B. Braun nemzetközi orvosszoftver-fejlesztő központjaként is működő budapesti irodában. A fejlesztési divízió a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel és az Óbudai Egyetemmel kötött együttműködés keretében a két felsőoktatási intézményben az Orvosi készülékek gyártmányfejlesztése tantárgy oktatásával hallgatók képzésében is részt vesz.

A B. BRAUN debreceni dialízisközpontja

A B. Braun országszerte kiépített dialízis-hálózatában több mint 2500 hazai vesebetegnek nyújt dialíziskezelést. A 18 városban megtalálható B. Braun Avitum dialízisközpontok 700 munkatárssal biztosítják a rászorulóknak számára az életben tartó kezeléseket.

A B. BRAUN gyöngyösi gyáregysége

Az egyszer használatos orvosi eszközöket elő-
állító gyöngyösi B. Braun-gyár több mint 1000
munkatársat foglalkoztatva a térség második
legnagyobb munkaadója. A kompetenciaköz-
pontként működő és a legmodernebb gyártás-
technológiát alkalmazó gyár kapacitása eléri
az évi 100 millió terméket.

5000 egészségügyi termék

Az egészségügyi termékek kereskedelmével foglalkozó B. Braun Trading Kft. országszerte ellátja a kórházakat és egészségügyi intézményeket. Az ötezer különféle orvosi eszközt tartalmazó termékpalettája lefedi a legtöbb orvosi terápia területet.

A DINAMIKUS NÖVEKEDÉS ÉVE

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület tavaly fennállásának 10. évében minden eddiginél dinamikusabban növelte az általa begyűjtött élelmiszerfelesleg mennyiségét, köszönhető ez annak is, hogy dinamikusán nőtt azoknak az áruházaknak a száma, ahonnan partnerszervezetei közvetlenül a rászorulókhöz juttatják el a begyűjtött élelmiszer-felesleget. A begyűjtött élelmiszerfelesleg mennyisége 2015-ben 1000 tonnával nőtt. A fejlődés „nehézsége”, hogy a működésükhöz nélkülözhetetlen források előteremtését is hasonló ütemben kellene növelni, ami minden évben komoly kihívást jelent.

A JÓ CÉL NEM ELÉG

„Misszióink, hogy felkutatjuk az élelmiszerfeleslegeket annak érdekében, hogy eljuttassuk a nélkülözőkhöz. Azt szeretnénk elérni, hogy az élelmiszerlánc szereplői a náluk képződött felesleget – az Élelmiszerbankkal vagy nélküle – a megsemmisítés helyett a rászorulóknak élelmiszerre fordítsák. Az indulásunk óta összesen több mint 37 ezer tonnányi élelmiszert osztottunk szét az országban, a szállítmányok értéke összességében meghaladta a 17 milliárd(!) forintot. Az adományok közel 220 civil szervezeten és önkormányzaton keresztül több mint 300 000 emberhez jutnak el folyamatosan”- sorolja az impozáns eredményeket Sczigel Andrea, a Magyar Élelmiszerbank Egyesület külső kapcsolatok igazgatója. A jó cél azonban nem elég ahhoz, hogy az Élelmiszerbank működési költségeit folyamatosan biztosítani tudják. „Nagyon nehéz új, főleg pénzügyi támogatókat megnyerni. A civil szervezetek esetében a működési költség előteremtése a

kritikus pont. Szerencsére vannak olyan cégek, amelyek már hosszú évek óta támogatnak minket, a működésünket, ilyen a B. Braun is. Szerencsére az Egyesület ismertsége is folyamatosan növekszik, a téma rendszeresen szerepel a sajtóban, és ez a médiafigyelem könnyíti a helyzetünket” – jellemzi a helyzetet Sczigel Andrea. A pénzügyi támogatóknak különböző programokat, eseményeket kínálnak, olyanokat, amelyen az adott cég munkatársai részt vehetnek, láthatják, megismerhetik az Egyesület tevékenységét, céljait. Több ilyen rendezvény is volt 2015-ben is, többek között az Együnk Egymásért, a Fuss az Élelmiszerbankért jótékonysági futóverseny, vagy a tradicionális Karácsonyi Adománygyűjtés, illetve önkéntes napok, ahol a dolgozók ellátogathatnak az Élelmiszerbankba.

A támogató cégek munkatársai ezeken a rendezvényeken jobban megismerhetik az Élelmiszerbank tevékenységét, kialakulhat egy erősebb kötődés. Sczigel Andrea sze-

rint ez a cégnek is hasznos, hiszen a jó célokat megismerve a dolgozók a cégükhöz is lojálisabbak lesznek, látva a felelős gondolkodást és működést. Ezek az események a csapatépítés szempontjából is hasznosak. Különösen ilyen a futóverseny és a Karácsonyi Adománygyűjtés. A WizzAir Budapest félmaratonon tizenöt egyéni követ, két páros és három céges csapat, összesen 78 futó, közöttük a B. Braun 29 munkatársa állt rajthoz 2015. szeptember 13-án. A követek nemcsak futottak az Élelmiszerbank színeiben, de a versenyt megelőző hetekben kitartó munkával adományokat is gyűjtöttek. Idén 200 db hűtődoboz megvásárlása volt a cél, melynek az ára 1 400 000 Ft. A célt sikerült túlteljesíteni, összesen 2 596 741 Ft-ot gyűjtöttek össze a követek. „Azt tapasztaltuk, hogy az ilyen programokra a vállalatok általában nyitottak, ezek az események olyan tartalmat, értéket adnak támogató cégeinknek, amelyeket külső és belső kommunikációban is fel tudnak használni, bemutatva ezzel fe-

Az Élelmiszerbank fennálása óta több mint 37 ezer tonnányi élelmiszert osztott szét az országban, a szállítmányok értéke összességében meghaladja a 17 milliárd forintot. Az adományok közel 220 civil szervezeten és önkormányzaton keresztül több mint 300 000 emberhez jutnak el.

lelős működésüket. A 2015-ös Karácsonyi Adománygyűjtés is rendkívül sikeres volt, 150 városban, közel 300 helyszínen több mint 5000 önkéntes 270 tonna élelmiszert gyűjtött, és ezzel 40 ezer család karácsonyát tették szebbé”- sorolja az eredményeket Sczigel Andrea. Tavaly a B. Braun gyöngyösi gyárának dolgozói a B. Braun Gyöngyös kézilabdacsapatának tagjaival közösen az országos átlag kétszeresét, 1,8 tonna élelmiszert gyűjtöttek.

MENTENI A MENTHETŐT

Magyarországon évente mintegy 1,8 millió tonna élelmiszerfelesleg keletkezik. A hazai adatok a nemzetköziekhez hasonló arányokat mutatnak. Az összes mennyiség mintegy kétharmada a gyártás során keletkezik. A „felesleg” előállításában a háztartásoké a második hely, valamivel több mint az összmennyiség 20%-a képződik a lakosságnál. A kereskedelemben 5% körüli kiderítésre ítélt élelmiszer marad az üzletekben. Az Élelmiszerbank fő tevékenységi területe jelenleg a gyártásban és a kereskedelemben keletkező mennyiségek minél nagyobb arányban történő begyűjtése. A gyártókkal és kereskedőkkel egyaránt folyamatosan szélesítik az együttműködést. A háztartá-

sok által kidobott fogyasztói felesleget az Élelmiszerbank nem gyűjti be, ennek oka, hogy ez a felesleg forrását tekintve nem visszakövethető, a szállítási, tárolási körülmények nem ellenőrizhetők. A lakossági pazarlást felvilágosítással, edukációval lehetne megelőzni, amit az Élelmiszerbank is biztosít a www.eselytazetelnek.hu edukációs oldalán és Facebook oldalán egyaránt. Sokat segítenének még tájékoztató kampányok a témában, valamint a felelős élelmiszer-felhasználást bemutató tananyagok a fiatalabb korosztály számára. Az Élelmiszerbank karácsonyi adománygyűjtésében már évek óta részt vesznek a B. Braun önkéntesei. A gyöngyösi Tesco áruházban idén is ott voltak a B. Braun csapatai. A gyöngyösi gyár dolgozói a B. Braun Gyöngyös kézilabda csapatával közösen gyűjtötték az adományokat. „Nehéz nemet mondani egy névadó szponzor kérésének, de miért is tennénk, ha egy ilyen jó célról van szó? A gyerekeknél mi nem csak a kézilabdával foglalkozunk. Azt láttam ma, hogy a fiatalok mosolyogva osztogatták a szórólapot, örültek, hogy segíthetnek. Sok csapatunknak volt mérkőzése ezen a hétfőn, aki nem játszott, első szóra jött” – mondta a gyűjtés helyszínén

Magyar Élelmiszerbank Egyesület

Nagy Attila a GYKK elnöke. Idén nemcsak a nagy csapat játékosai, de az ifik is részt vettek a 2,5 napos adománygyűjtésben. Itt voltak az U10 esek, és a 17 évesek is. A fiatalok bevonása a klub ötlete volt, fontosnak tartják, hogy a gyerekek megtanulják, mennyire fontos a rászorulók támogatása. Dobos Erika szerint sokan meglepődtek a gyerek sportolók láttán, ebből adódóan jobban odafigyeltek a szórólapokra. Nagyhajdú Benjámint a B. Braun Gyöngyös ifjúsági játékosa lelkesen osztogatta vasárnap délután a szórólapokat.

„Azért vagyunk itt, hogy a rászorulóknak tartós élelmiszert gyűjtsünk. Az én feladatom, hogy szórólapokat adjak a bejövőeknek. Nagyon kevesen utasítanak vissza. Remélem, minél több adomány fog összegyűlni, és a legjobb helyre kerül majd”-mondta Benjámint, majd visszasietett aktuális posztjára, a bejárathoz. „Jól dolgoztak a gyerekek, megdicsértem őket.

Azt gondolom, hogy ez nagyon fontos esemény volt az életükben, megértették a gyűjtés valódi jelentőségét. Jövőre szeretnénk elvinni őket az adományátadására is, hogy találkozzanak azokkal is, akik a csomagokat kapják”- meséli Zázrivecz Adrienn, a B. Braun Gyöngyös ügyvivője. A legsikeresebb adományozós időszak a péntek délután volt, amikor a kézilabdaklubnak az U10-es csapata volt a „pályán”. Dobos Erikának a B. Braun gyöngyösi munkatársának rengeteg friss története van. „A legjobb élmény, amikor valaki visszatérően ad, ez azt jelenti, hogy megbízik bennünk. Egy fiatal pár azzal kezdte, hogy ők már tavaly is adakoztak, és nagyon örülnek, hogy az idén is itt vagyunk. Volt olyan kisgyerekes vásárló, aki megkérdezte, hogy otthonról elhozhatja-e a még szavatós, de már „kinőtt” bébiételeiket, és másnap vissza is jött a bébiételekkel!” A B. Braun dolgozói nemcsak a Tescóban, de az üzem területén is gyűjtöttek. Megállapodásuk szerint a Kistérségi Humán Szolgáltató Központ jelölte ki azokat a 18 évesnél fiatalabb gyerekeket nevelő családokat, akik december 7-én megkapták az adományokat.

ÚJ EGYÜTTMŰKÖDÉSI FELÜLETEK

A közvetlen élelmiszermentés Gyöngyösön 2015. november 17-én indult el.

A B. Braun vállalta azt a feladatot, hogy a Tesco áruházból minden reggel elszállítja

A B. Braun munkatársai minden évben jó célokért futnak: az általuk indított kampánnyal évről évre pénzadományt gyűjtenek, amellyel az Élelmiszerbank céljait segítik.

A közvetlen élelmiszermentés Gyöngyösön 2015 végén indult el, amelynek keretében a B. Braun logisztikai feladatot vállalt az élelmiszerek célba juttatásában.

a Gyöngyösi Kistérségi Humán Szolgáltatóhoz – akiket ők ajánlottak az Élelmiszerbanknak partnerként – az előző napról maradt pékáru. Az elosztás már a Humán Szolgáltató feladata, hiszen ők Gyöngyösön és környékén hivatalból kapcsolatban állnak minden szociálisan rászorulóval. A napi 100-150 kilogramm pékáru így jut el a szociális étkeztetésben a hajléktalanokhoz, a rászoruló családokhoz. A felhasználók, például a családok átmeneti otthonai is beruháztak, kenyérpírtókat vásároltak, zsírt, szalonnát vesznek a pékáru mellé.

MEGVALÓSÍTANI KÖNNYEBB – MŰKÖDTETNI NEHÉZ

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület 2015-ben ünnepelte megalakulásának 10. évfordulóját, Tevékenységük aktualitásából mit sem veszített tíz év alatt, sőt évről évre egyre nagyobb szükség van munkájukra. Múlt-ról, jövőről kérdeztük Cseh Balázst, a Magyar Élelmiszerbank Egyesület alapítóját, elnökét.

Tavaly volt 10 éves a Magyar Élelmiszerbank Egyesület, milyen újításokkal újdonságokkal ünnepelték meg a 10 éves évfordulót?

Munkával ünnepeltünk, nem volt konkrét évfordulós fejlesztésünk. A kereskedelmi mentés területén minden eddignél nagyobb mennyiséget sikerült gyűjtenünk, 2015-ben az előző évhez képest 1000 tonnával több élelmiszer került a partnerszervezeteink közreműködésével a nélkülözők asztalára. Az Élelmiszerbank két fő működési területére – centralizált és decentralizált – egyaránt nagy hangsúlyt fektettünk. A decentralizált mentési forma, amely az áruházakból történő élelmiszermentést jelenti, jelentősen bővült tavaly. Szerencsére 2016 is hasonlóan dinamikus indult, folytatódott a növekedés. Tavaly feszített tempóban rekordszámú 40-50 üzletre terjesztettük ki élelmiszermentő akciónkat. A Tesco 210 üzletéből korábban 25-tel dolgoztunk, tavaly ez a szám 64-re emelkedett. Az Auchannel egy új áruházban indult el ez a kezdeményezés, 2016-ban folytatjuk a bővítést, a Metró áruházlánc áruházai pedig már évek óta dolgozunk, náluk a teljes termékkála mentése zajlik.

Mi történe, ha Franciaországhoz hasonlóan nálunk is bevezetnék az élelmiszerek kidobásának tilalmát a szuper- és hipermarketben? Felkészült erre a lehetőségre az Élelmiszerbank, a magyar civil szervezetek?

A francia rendelet igazából egy ajánlás, azt javasolják, hogy minden áruház kössön együtt-

működési szerződés karitatív szervezetekkel, így juttassák el a kidobásra ítélt élelmiszert a rászorulókhhoz. Ha van ilyen együttműködés, de nincs mögötte feltétlen élelmiszer-átadás, azt nem szankcionálja a törvény. Az élelmiszerek szándékos fogyasztásra alkalmatlanná tételét, károsítását büntetik ebben. Egy ehhez hasonló hazai rendelet nemcsak az áruházláncokat, de a civil szervezeteket is nagy nyomás alá helyezné. Azt gondolom, nem feltétlen rendeletekkel, hanem pozitív motivációval is lehet növelni a piaci szereplők együttműködési hajlandóságát, akik jelenleg is igen aktívan és nyitottan állnak az élelmiszermentés kérdéséhez.

Mit gondol, 5 év múlva mi lesz az Élelmiszerbank előtt álló legnagyobb kihívás?

Folyamatosan növelni szeretnénk a decentralizált gyűjtésbe bevont áruházak számát. Nagyon örülnénk, ha öt év múlva már szerződésünk lenne mindegyik áruházal. Szeretnénk tovább erősíteni a kapcsolatunkat a gyártókkal. A mezőgazdasági felesleg hatalmas forrás, remélem, hogy öt év múlva már ezzel is foglalkozni tudunk. Az eredményes munkához a vállalatok részéről biztos, folyamatos támogatásra lenne szükségünk, amire építhetünk, így fenntartható, kiszámítható élelmiszermentést tudnánk biztosítani hosszú távon.

A NAGYSÁG ÁRA A FELELŐSSÉG

Hol gyengébb, hol erősebb szellőkésekkel esik az apró szemű, mindenén áthatoló eső. És persze sötét van, mert januárban délután ötkor ez a természetes. Ha jobban belegondolunk, egy igazi városi ember ebben az időjárásban a kutyáját nem sétáltatja. A lakótelepi pályán azonban egy tucat kiskamasz focizik. Pontosabban edzenek. A Káposztásmegyeri Sport Klubot ide álmodta meg Sáriai Zoltán, innen indult, jutott el több mint 120 gyerek profi oktatásáig, és ide tért vissza 2015-ben, azért, hogy abban a közegben adjon lehetőséget a gyerekeknek, ahol erre a legnagyobb szükség van.

A MINŐSÉGI VISSZAVÁLTÁS

A Káposztásmegyeri Sport Klub 2015-ben bizonyos szempontból felért a csúcusra. Felsőbb osztályok nyíltak meg játékosai előtt, több mint 120 gyerek focizott a színeiben. A klub akkorára nőtt, hogy csak a nagyobb klubok infrastruktúrájával tudta edzeni a lelkes iskolásokat. Megvalósult Sáriai Zoltán egyik álma: a legjobbak és legidősebbek igazi nagycsapatokba kerültek. „Eljutottunk odáig, hogy olyan csapatoknak biztosítottuk az utánpótlást, akiknek ehhez nem volt meg a szakmai hátterük, a korosztályos játékoslétszámuk. Volt viszont infrastruktúrájuk, amit használva mi is lendületesebben tudtunk építkezni, 120-150 gyerekünk volt. A dolog szépséghibája az volt, hogy ehhez a tömeghez már keves volt a lendületünk, az akaratunk. Azt a fajta építkezést, amit mi akartunk, a nagycsapat vezetésnek is át kellett volna vennie, amit nem nagyon akartak, ezért döntöttük úgy, hogy nem folytatjuk tovább az együttműködést. Azok a gyerekek, akik nálunk kezdtek, már elérték a legidősebb kor-

osztályt, a legjobb eredményeket hozták, azaz a küldetésünknek ez a része véget ért, ezért sem volt nehéz ennek a korszaknak a lezárása. Volt közöttük, akinek már többre volt szüksége, mint amit mi adni tudtunk. A szülőnek is el kell engedni a gyereket, amikor felnőtt, így van ez a sportban is. Ha több van benne, olyan helyre kell engedni, ahol ez kiteljesedik”- foglalja össze az elmúlt év történéseit Sáriai Zoltán.

A BRANDÉPÍTÉS FOLYTATÓDIK

Lezárult a dinamikus fejlődés korszaka, ami a klub széles körben való megjelenítéséről is szólt. A csapat visszatért a lakótelepi pályára, a kezdetekhez, amikor az volt a cél, hogy a telepi gyerekeknek legyen egy pálya, ahol mindenki labdába rúghat, ahol megszerethetik a futballt, és ahonnan a tehetségesek bárhova eljuthatnak. A klub szeptember óta ismét a maga ura. „Nekünk a klub nem csak a futballról szól. Toleranciára, egymásra figyelésre tanítjuk a gyerekeket, amikre sajnos az iskolájuk és a családjuk nem tudja megtanítani őket.

Biztonságot adunk nekik, mert azt látjuk, hogy ez sok gyerek életéből hiányzik. A pályán kívül is folytatjuk a munkát: 2016-ban indul Hejőkürtön a tematikus sporttáborunk, ami egészen más dimenziókat nyit meg a lakótelepi gyerekek előtt. Ismeretlen, furcsa közegbe kerülnek, olyan élményekre tehetnek szert, amelyek hiányoznak az életükből. Abban a környezetben, ahol élnek, egyszerűen keveset érzékelnek a világból. A tábor lényege, hogy ilyen, meggyőződésem szerint fontos és hasznos élményeket nyújtunk nekik”- mondja el Sáriai Zoltán a klub ars poeticáját.

A KSK Káposztásmegyeren egy brand, egy márka, amit Sáriai Zoltán most tovább épít egy focisuli életre hívásával. A dolog érdekessége, hogy nem a nagy elődökről nevezi el, hanem Kleisz Márkról. „Egy 17 éves srácról nem szokás focisulit elnevezni, mi mégis ezt tesszük. Öcsit ismerik, látták az utat, amit bejárt. Élő, követhető példa a gyerekeknek. Nemcsak azért, mert már most a Vasasban focizik, hanem azért is, mert tudom, hogy néhány év múlva el

fog jutni a válogatottba. Az ő személyisége tökéletesen alkalmas arra, hogy a mi brandünket erősítse. Érti, és elfogadja, hogy a nagyság ára a felelősség. Ha valakit képviselsz, valakiknek a példaképe vagy az óriási felelősség, amit csak alázattal lehet viselni. Sok pozitív, de sok negatív dolog kell a sikerhez. Akkor tudsz sikeres lenni, ha éhes vagy a sikerre és teszel is érte"- mesél Sárai Zoltán az új tervekről. Kikerül-

hetetlen a kérdés, most, hogy végig járták a dinamikus fejlődést, építik a brandet, célegyenesben a hejőkürti projekt mit szeretne még elérni, milyen szerepre készül, mondjuk 5 év múlva? Sárai Zoltán kapásból válaszol: „A jövő a ma feladata, ezért már most keresem az utódomat. Szeretném, ha az utánam következő vezető még jobban menedzselné majd a klubot. Ezt a lakótelepet nem lehet elvinni, itt 5-10 év múlva is lesznek gyerekek, akiknek az életét meg kell töltsük tartalommal. Fontos, hogy az ember pontosan be tudja löni, lesz valaki nála hatékonyabb, alkalmasabb a vezetésre. Nem akkor kell lépni, amikor eléred azt, amit akarsz, hanem amikor elérkezik az idő. Azt hiszem, Kleisz Márkban megtaláltam az utódomat.”

EGYÜTT FEJLŐDTÜNK

Kleisz Márk csendesesen ülte végig a beszélgetést, 17 éves profi labdarúgó karrierje első lépéseit teszi, de már most nyugodt, megfontolt nyilatkozó.

Hogyan került a KSK-ba?

Itt lakom a telepen, már az Újpestben fociztam, amikor 6 éve, nyáron észrevettem ezt a pályát. Az Újpestnél nyári szünet volt, én pedig már akkor is imádtam a focit. Gondoltam, ha lehet, akkor addig is lejárok ide. Zoli bácsi azt mondta, itt mindenkinek van helye. Elmúlt 1-2 év, és komolyabb lett a dolog, nálam minden a fociról szólt, mindig, mindenhol fociztam. Zoli bácsi azt mondta, a szárnyai alá vesz, fejlődjünk együtt! A közös fejlődés bejött...

Igen, most a Vasas Akadémia csapatában játszom, és nagyon jól érzem magam. Ebben az életkorban dől el, hogy valakiből futballista lesz, vagy nem. A Vasas Akadémia nagyszerű döntés volt. Rengeteget lehet fejlődni, jók az edzők, a körülmények, és a csapat is azonnal befogadott.

Mi lett volna, ha az Újpestben marad?

Elnézve az akkori csapattársaimat beleszürkültem volna a közegbe. Most csak a sportnak élek, annak szentelem az életem, nagyon odafigyelek arra, hogyan élek. Zoli bácsi segített eljutni oda, ahol most vagyok, szóval neki mindig hálás leszek.

Mit szólt a Kleisz Márk-focisuli ötletéhez?

Nagyon megtisztelő dolog, hogy egy 17 éves gyerekről neveznek el egy focisulit. Meglepőd-

tem, de nagyon örültem neki. Itt nagyon sokan láttak focizni, ismernek, szinte az összes 10 év feletti tudja, ki vagyok. Nekik én vagyok a srác, aki itt kezdte, és most már a Vasas Akadémián játszik.

Ön előtt a világ, hol szeretne lenni öt év múlva?

Szeretném beverekedni magam a Vasas felnőtt csapatába, persze rövidebb távon korosztályos válogatott szeretnék lenni. Az igaz cél természetesen felhúzni a magyar válogatott mezét, ennél nem lehet jobb érzés egy élsportolónak. Persze tartani fogom a kapcsolatot Zoli bácsival is, és ha tudok, elmegyek Hejőkürtre is mentorkodni. Kicsit hiperaktív vagyok, ezért nem félek attól, hogy nem lesz elég energiám részt venni a focisuliban.

Mit mondana a fociról egy mai 7 évesnek Ön, a 17 éves?

Bárhová el lehet jutni, csak keményen kell dolgozni, gyakorolni kell, amennyit csak lehet. Labdával kelni és elaludni. Nagyon fontos a kiegyensúlyozott élet, és persze nem árt, ha van egy Zoli bácsi is mellettük.

Szőke hajú, középkorú, átlagos testalkatú és ruházatú nő állt a villamos ajtajánál. Nem mozdult, pedig alig lehetett mellette elférni. Elhatároztam, hogy kérdőre vonom. Bella Viktória, a Mosoly Otthon Alapítvány ügyvezetőjének szavai akkor jutottak eszembe, amikor elindultam az ajtó felé: lehet, hogy autista? Kipréltem magam mellette, nem szóltam, csak néztem: semmi nem látszott rajta. Hiába, ilyen az autizmus – gyakran láthatatlan. A Mosoly Otthon alapítvány nemcsak az autizmussal kapcsolatos felvilágosításban vállal szerepet, hanem bentlakásos otthonokat is támogat.

AUTISTIC ART

ALAPÍTVÁNYI FORRÁSTEREMTÉS MÁSKÉNT

INTEGRÁCIÓ VAGY LAKÓOTTHONOK?

Nehéz az autizmushoz viszonyulni, nagyon összetett, nehezen behatárolható kórkép és sokszor nincsenek látható tünetei sem. Az emberek nem tudnak mit kezdeni azzal a helyzettel, amikor például egy autizmussal élő számára hirtelen nagyon sok lesz az inger, és dührohamot kap. A tömegközlekedési járműveken ehhez az is elég, ha nem tud leülni a megszokott helyére.

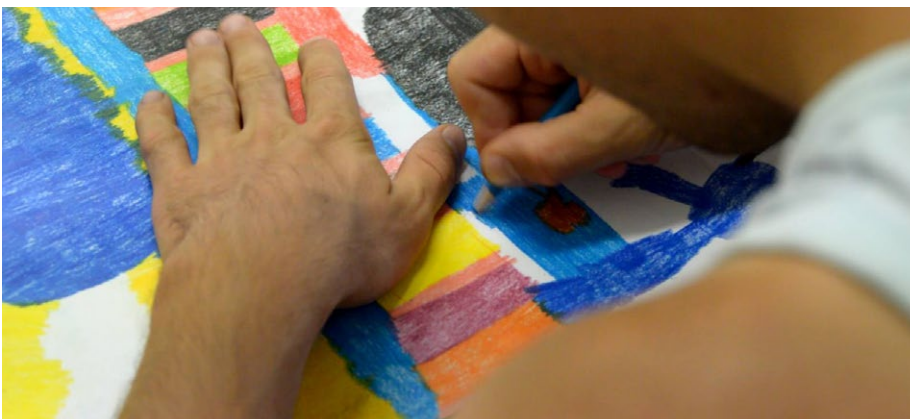
A felvilágosítás jegyében indított plakátkampányt az Autisták Országos Szövetsége és a Budapesti Közlekedési Központ (BKK) „Az autizmus velem utazik. Én veled utazom” címmel. „Mi is fontos feladatunknak tartjuk a társadalmi érzékenyítést, 2014 nyarán legyártottunk 4000 darab iskolai füzetet, melyekben gyereknyelven írtunk az autizmusról egy érzékenyítő információt. Szeptemberre már 3000 darabot eladtunk belőle. A füzeteket az autista

lakóotthonokban alkotó fiatalok grafikái díszítették. Az éves jótékonyági aukcióink, a különböző termékek értékesítése alkalom arra, hogy felhívjuk a társadalom figyelmét az autizmusra” – mondja Bella Viktória, a Mosoly Otthon Alapítvány ügyvezetője. Az autizmussal élők sokfélék, sokan „magasan funkcionálók”, azaz normál vagy kiemelkedő értelmi képességgel bírnak, sőt vannak, akik sokáig azt sem tudják magukról, hogy azok, számukra az integráció nem kérdés, hanem a mindennapok valósága. A járulékos fogyatékkal is párosuló, közepesen és súlyosan érintett autizmussal élők számára a legjobb életfeltételeket a lakóotthonok biztosítják. A valóság ezen a téren lehangoló. A Központi Statisztikai Hivatal adatai azt mutatják, hogy azok közül, akiknek lakóotthonban kellene élniük, mindössze másfél százaléka él ott. Jaksity György, az alapítvány alapítója szerint az

állam könnyen megoldhatná a jelenlegi finanszírozási helyzetet, ha a civil ellátó rendszer szakmai igényeit autizmus specifikusan felmérné, és ehhez számolná ki a szükséges finanszírozást. Az eredmény a mainál nagyságrendekkel magasabb összeg lenne. A normatíva az elmúlt évtizedben nominálisan is csökkent, reálértékben minimum az egyharmadát veszítette el az értékének, ami már tíz évvel ezelőtt sem tükrözte a valós finanszírozási igényeket. Az utóbbi években a nagyon jelentős szülői és magántámogatások mellett is több otthon megszűnt vagy hamarosan meg fog szűnni, így önmagukról gondoskodni nem képes emberek jövője válik teljesen bizonytalanná.

VILÁGOKAT ÖSSZEKÖTŐ MŰVÉSZET

Az alapítvány Autistic Art Programja keretében Tarr Hajnalka képzőművész vezetésével 2010 óta folyik művészeti foglalkozás az autista lakóotthonokban. Az alapítvány, kezdetben autista művészek alkotásait bocsátotta aukcióra, majd egy fantasztikus hernyóselyemsál-kollekciójuk látott napvilágot. A fejlődés 2015-ben sem állt meg. Az autista fiatalok rajzai ezúttal kortárs ékszertervezőket inspiráltak. Magyarországon még gyerekcipőben jár a kortárs ékszerpiac, ezért a szervezők egy kicsit aggódtak. A nagyon jó helyszínválasztás, a kitűnő kommunikációs felvezetés minden várakozást felülmúló

eredményt hozott: az aukción 21 millió forintot gyűjtöttek össze. Az ékszerek, ezek a hordható, viselhető tárgyak izgalmassá tették az aukció eddig megszokott menetét. Az AA termékeire a kiváló minőség jellemző, amely elismerést, tetszést vált ki az emberekből. Egyfajta „pozitív döbbenet érzést” kiváltva igyekeznek felhívni az emberek figyelmét arra, hogy az autisták a társadalom értékes tagjai. A művészeti termék létrehoz egy kapcsolatot az autista művész és a vásárló világa között. Az

alapítvány nemcsak az AA termékinálatát bővíti, de egy új üzleti modell bevezetésén is dolgozik. Az eddigétől eltérően ebben a modellben nem az AA a tervező-gyártó-kereskedő, és persze a teljes kockázatviselő, hanem különválnak ezek a feladatok. Az Autistic Art a tervezésben vállal szerepet, cserébe az eladott termék árának bizonyos százalékáért. Az üzleti modell első partnerei neves borászatok voltak, akik a boros címkéken használták az autista művész motívumait.

A JÖVŐ TÍZ ÉVE KEZDŐDÖTT EL

Jaksity György alapítót a jövőről és persze az elmúlt 10 évről kérdeztük

Milyen jövőt jósolt az alapítványnak a 10 évvel ezelőtti induláskor?

Akkor az volt a kérdés, hogy egy nappali és bentlakásos otthont hozunk létre partnerek bevonásával, vagy a meglévő civil ellátórendszert és érdekképviseleti tevékenységet támogassuk pénzzel és szakmai, valamint terápiás tevékenységgel. Az idő igazolta az utóbbi döntést, hiszen ellenkező esetben valószínűleg lenne egy szuper, jól működő, anyagi gondoktól mentes budapesti autista otthon, miközben több, korábban már létező otthon mára bezárt vagy állami gondnokság alá kerül volna. Ezen túlmenően az Autistic Art programunk mind terápiás eszközként, mind kortárs kulturális programként, nem utolsó sorban komoly bevételt generáló forrásként párját ritkítja a világon.

Gondolt arra, hogy az Autistic Art ennyire „felpörög”?

Túloznék, ha bármire azt mondanám, hogy előre láttam, tudtam, hogy pontosan így fog alakulni. De nagyon jól jött az üzleti tapasztalatom, a megérzéseim, tudásom, hogy nem vágunk bele olyasmibe, ami sikertelen lett, amit viszont csinálunk, azt büszkén vállalhatjuk és mindenki, aki velünk dolgozik, sokat kap belőle. A jótékonyági aukciók 15-30 millió forint közötti bevételt hoznak és ehhez társul két éve az AA termékek értékesítése, amely mára több millió forintos forrást jelent az autista otthonok támogatására, illetve a program fejlesztésére.

Mik a következő 5 év stratégiai céljai?

Folytatjuk az eddig is vállalt feladatokat, próbáljuk növelni a bevont forrásokat, vállalati támo-

gatókat keresünk, mert önmagában a Concorde Értékpapír, a magántámogatóink, mint például a B.Braun is, és az AA bevételei ebben a finanszírozási helyzetben nem teszik lehetővé, hogy életben tudjuk tartani az összes működő otthont. És akkor még nem beszéltünk arról, hogy mi mindent lehetne tenni a terápiás fejlesztésért, az autizmus hazai kutatásáért, az egészségügyi ellátás tragikus helyzetének javításáért és hosszan sorolhatnám, mi mindenre lenne szükség sürgősen.

Magyarországon rengeteg alapítvány működik. Mi az, ami a Mosoly Otthon Alapítványt megkülönbözteti a többitől?

Nagyon sokféle működési modell van, így nehéz az összehasonlítás. Az Autistic Art-Mosoly Otthon Alapítvány nagyon erősen épít arra, amit megtanultunk az üzleti életben, vállalatvezetésben. Hosszú távon gondolkodunk. Az AA programot is hetedik éve fejlesztjük, és lassan jönnek az eredményei. Ez egy non-profit vállalkozás, amely az eredményét egy az egyben a programjai fejlesztésére és pénzügyi támogatásra költi, miközben egy nagyon felelősen működő vállalkozás. További sajátosság az esélyegyenlőség megteremtése és a kortárs kultúra összekapcsolása, nem utolsó sorban annak érdekében, hogy felismertessük a társadalommal, hogy a segítséggel élők is ugyanolyan emberek, mint bárki más. Van, amiben az élet elvett tőlük és van, amiben pedig megajándékozta őket másokhoz képest. Ha valaki az AA program rajzait vagy az az alapján készülő design termékeket megnézi, akkor rögtön megérti, mire gondolok.

FENNTARTANDÓ FEJLESZTÉS

A gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium udvaráról eltűnt a Széchenyi-projektet hirdető hatalmas tábla. Hiánya a projekt megvalósítási időszakának végét, a fenntartási időszak beköszöntét jelenti. A természettudományos tanterem, projektnevén „Berzelab, a tudásépítő” tovább működik, a pályázatban vállalt minimum 5 tanéven keresztül. Kissné Császár Erzsébet, a Berzelab vezetője már a fenntartási év első éves tapasztalatainak birtokában mesél a tudásépítés gyönyörű és kevésbé felemelő pillanatairól.

PÁLYÁZAT TANULSÁGOKKAL

Kissné Császár Erzsébet tavaly komoly tapasztalatokat gyűjtött arról, milyen is az élet egy pályázat fenntartási periódusában. A fenntartás idején például nincs keret a környék iskolásainak utaztatására.

A lőrinci általános iskolában sok hátrányos helyzetű gyermek tanul, a szülei nem tudták kifizetni az útiköltséget, az iskolafenntartó pedig nem volt hajlandó erre áldozni. Végül pénz hiányában nem tudtak eljutni a Berzelabba. Vannak olyan iskolák, ahonnan a tanárok saját kocsikkal hozták be

Gyöngyösre a diákjaikat. A különálló épületben mintegy 342 millió forintért kialakított tanterem őrzése, takarítása időnként megoldatlan, mint ahogy külön laboránca sincs a modern tanteremnek. Nagyné Csernus Anna emberfeletti munkával, két épületben igyekszik előkészíteni a kísérleteket. Kissné Császár Erzsébet önkritikusan jegyzi meg, hogy „a pályázat írásakor csak a szakmai szempontokra figyeltünk”. Nem segített a helyzetükön az időközben levezényelt fenntartóváltás sem, a tanárnő úgy érzi, mostohagyerekek lettek. Most

szponzori segítséggel tudják biztosítani a szükséges anyagokat. Takarékosan, saját kivitelezésben elkészítettek egy periódusos rendszert, és egy atommag-szemléltető táblát. A tanároknak nagy öröm látni az atommagtábla előtt álló érdeklődő kicsiket. A folyosókra is jutott energia és ötlet: 10 magyar nemzeti parkról készített információs táblákat az egyik pedagógus. A pályázat írásakor nem gondoltak arra, hogy a hozzájuk látogató általános iskolások kísérleteihez esetleg más anyagok kellenek, és nem tudták számba venni a tanítás közben jelentkező új kihívásokat, kísérleteket sem. A tanulságokat levonva a tanárnő most arra készül, hogy a lőrinci diákokat szponzori pénzből utaztassa be a laborba. Támogatókat találni nem könnyű feladat. A tanárnő a napi tanítás, adminisztráció mellett még ezzel is foglalkozik. Elárulta, hogy erre csak azért marad ideje, mert már felnőtt gyermekei vannak.

SIKEREK ÉS ÖRÖMÖK IN-ÉS OUTPUT OLDALON

A laborvezető tanárnő nem csak gondokról tud beszámolni. „A Berzelab, a tudásépítő” egyszerre hatott pozitívan a gimnáziumba jelentkezőkre és az ott végzettekre. Kiderült, hogy a Berzelab a legjobb iskolanépszerűsítő! Akik a környező iskolákból eljutottak a laborba, hírét vitték a modern tanterem lehetőségeinek. A jelentkezők száma egyik évről a másikra közel kétsze-

A 2014 óta működő BERZELAB, a tudásépítő a diákok személyes tapasztalatszerzésére helyezi a hangsúlyt. Lehetővé teszi a Berze Nagy János Gimnázium és a partneriskolák diákjai számára a tanulói kísérleteken alapuló, interaktív természettudományos oktatást.

resre ugrott. Válogathattak a jobbnál jobb képességű diákok között. A projekt megvalósítása óta szerdánként 20 település 22 partner intézményeinek tanulóit ismertették meg 162 óra keretében a kísérletezés örömeivel. Lehetőséget kapott még óralátogatásra ezenkívül két, a pályázatban nem szereplő iskola is. A „Berzés” gimnazisták kiválóan szerepeltek a felvételikben: a természettudományos szakokra jelentkezők mindegyikét felvették valamilyen felsőoktatási intézménybe.

A laborban most már lehetőség van majdnem minden természettudományos tantárgy emelt szintű érettségi kísérleteinek elvégzésére. A gimnazisták odavannak a laborért. Varga Tekla, Szabó Cintia és

Nemoda Stella 10.-esek. Ketten az orvosi egyetemre, míg Tekla az állatorvosira készül. A lányok egyöntetű véleménye, hogy a kísérletezéssel megszerzett tudás mélyebb, jobban emlékeznek rá, ha maguk végzik, mintha a tanár kísérletét nézik. Lelkesen mesélik kedvenc kísérleteiket, repkednek a xantofill-karotin molekulák, az átokhínár légzését bizonyító légbuborékok, az oszlopkromatográf...

A labor mellett már nincs szükség magánórákra, az ott megszerzhető tudás elegendő a sikeres érettségihez és valószínűleg a felvételihez is – vallják a lányok.

A labor nagyszerű változást hozott a kis fizikusok életében, akik sokkal eredményesebben tudnak kísérletezni. „Számomra a

legemlékezetesebbek az elektromossággal kapcsolatos kísérletek voltak” – mondja a műszaki pályára készülő, 11.-es Sidló Ádám. A Berze Nagy János Gimnázium emelt szintű fizika érettségi központtá is válhat. A gimnázium tantestületének külön öröm, hogy évtizedek óta két országos tanulmányi versenynek is otthont adnak. 2015-ben a Mikola Sándor Országos Középiskolai Tehetségkutató Fizikaverseny döntőjének méréses részét a Berzelabban végezték el a versenyzők. A Bugát Pál Országos Középiskolai Természetismereti Műveltségi Vetélkedőn is szerepel kísérleti forduló, amit legutóbb szintén a laborban bonyolítottak le.

A JÖVŐ RAJTUNK MŰLIK

A fenntartási időszak öt éve után mi lesz a Berzelabbal?

Kissné Császár Erzsébet: A labor hatalmas lehetőség, de sajnos pontosan azok nem tudják ezt teljesen kihasználni, akik például fizikából tesznek emelt szintű érettségit. A tanterv szerint olyan mennyiségű elméleti anyagot kell megtanulniuk, hogy ez csak a kísérletekre szánt idő rovására oldható meg. Biztos soha nem lesz olyan az oktatás finanszírozása, hogy a laborban dolgozó kollégák munkája megfelelő elismerést kapjon. A gyerekek sikere azonban sok mindenért kárpótol bennünket. Azt gondolom, mindig lesznek lelkes tanárok, akik tovább működtetik a labort. Saját diákjainknak a kollégáim az első fenntartási

évben is 80 tanterven kívüli órát tartottak. A fenntartáshoz azonban már most komoly szükségünk van támogatóinkra. Óriási segítség iskolánknak az a támogatás, amit a B. Brauntól kapunk. Köszönjük!

Mit gondol, hol lesz 5 év múlva?

Sidló Ádám: Terveim szerint a müncheni egyetem tanuló. A gimnázium, úgy érzem, megfelelő alapot ad erre. Fontos a szakoktatás, a fakultáció, a szakkörök, fantasztikus a labor, de azt gondolom, leginkább rajtam múlik, mi lesz velem, azon, hogy én mennyit teszek a jövőmért.

Modern szaktanterem a Berzelab, nem gondolja, hogy a virtuális valóság

hamarosan átveheti a kísérletek helyét, mint a számítógépes szimuláció tette a tudomány több területén?

Kissné Császár Erzsébet: A személyes tapasztalásnak az embernél mindig óriási jelentősége volt, van és lesz. Azt gondolom, ezt soha nem pótolhatja egy virtuális látványosság. Azok a gyerekek, akik 6.-ban önállóan kísérletezhetnek, egészen másképpen fogják nézni a világot. Kíváncsivá válnak, hatalmasat fejlődik a kreativitásuk. A mi Berzeleabunk fantasztikus lehetőséget jelent a környék kisiskolásainak. De ahhoz, hogy megszeretessük a természettudományokat, más szemléletre lenne szükség: kevesebb elméletre, de sok-sok kísérletre a legfogékonyabb korban lévő gyerekeknél.

ÚGY ÉLNI, MINT MINDENKI MÁS

Szülő számára nincs nagyobb szenvedés, mint a gyermeke betegsége. Amikor egy kislányról kiderül, hogy azonnali dialízisre szorul, mielőbb vesetranszplantációt kell végrehajtani rajta, az szörnyű csapás. De mit érezhetnek a szülők, amikor egy örökletes betegség miatt egymás után mindhárom kislányukat transzplantálják? A tengelici hotel nagytermében gyerekek, fiatalok játszanak, beszélgetnek – őket nézve senki nem tudja megkülönböztetni, ki transzplantált, ki nem. Egyformán élvezik a „Transzplantációs Alapítvány a Megújult Életekért” 25 éve működő civilszervezet farsangi eseményeit. Közöttük van a három transzplantált nővér is.

HÁROM NŐVÉR

Az alapítványról és a három vesetranszplantált nővéréről, a Transzplantációs Alapítvány a Megújított Életekért” kuratóriumát 1997 óta vezető Szalamanov Zsuzsa mesélt az alapítvány tengelici farsangján. „Alapvető célkitűzésünk az, hogy legyen elegendő donorszerv, azaz senkinek ne kelljen meghalnia szerv hiányában. A témában komoly felvilágosító tevékenységet folytatunk a betegek körében, van egy fotókiállításunk, amivel járjuk az országot, iskolákban tartunk előadásokat, fórumokat szervezünk szerte az országban, amelyeken orvosok tartanak előadásokat és élő donoros transzplantáción átesett párok mondják el a történetüket. Azt tapasztaljuk, hogy minden ilyen fórum után 6–8 új pár jelentkezik élődonoros transzplantációs kivizsgálására. Fontos küldetésünk az is, hogy azok, akik szervet kaptak, ne érezzék magukat betegnek, rokkantnak, hanem teljes életet akarjanak élni. Azt szoktam mondani, hogy mi a beteg szervünk helyett kaptunk egy egészségeset, innen kezdve nem vagyunk betegek! Az, hogy gyógyszert kell szedjünk, az egy állapot, olyan, mint például a magas vérnyomású emberek rendszeres gyógyszereszedése”- foglalta össze az alapítvány

feladatait Szalamanov Zsuzsanna. Az udvaron gyerekek rohangálnak a februári napsütésben, bármikor elhangozhatna a szokásos szülői intelm: sál, sapka.

„A gyerek előtte rosszul érezte magát, megtörtént az átültetés, és onnan kezdve jól érzi magát, a szülő viszont borzasztó nehezen tudja elhinni, hogy vége a »rémálmoknak«. Félti, burokban tartja a gyermekét. Az alapítványi rendezvényeken azt tanítjuk meg a szülőknek, hogy engedjék normálisan élni a gyermeküket”- mondja Szalamanov Zsuzsa.

A szervátültetett gyerekekkel kapcsolatos, esetenként túlzó szülői gondoskodás áldozatai általában az egészséges testvérek. Ők a legsérülékenyebbek, nekik nagyon komoly segítségre van szükségük, mert bármilyen intelligens is az adott család, az egészséges gyermek mindig sérül, hiszen a beteg felé több figyelem fordul. Az alapítvány táborainak különböző programjain teljesen egyformán kezelik a testvéreket, ezért fantasztikus barátságok alakulnak ki. A kuratórium elnöknője mutatja be a most 20 éves Tárnoki Virágot, aki veseátültetett, önkéntes segítő és a középső a három vesetranszplantált nővér közül.

MÁSODIK LEHETŐSÉG

„Kilenc éves voltam, tünetmentes, amikor az orvosok megvizsgáltak, azt mondták, hogy 2 hetem van hátra. A nővéretem azonnal kivizsgálták, majd a húgomat is. Neki 75% esélyt adtak, hogy nem betegszik meg. Tévedtek, mindhárman rövid időn belül új vesét kaptunk”. Virág körülbelül úgy meséli el történetüket, mint más egy átlagos hétköznapiját. Kilenc évesen nem igazán tudta, mi történik, csak a vérévtől félt rettenetesen. Persze az ő életében is vannak nehézségek, volt olyan transzplantált barátja, aki meghalt. Nem sokkal előtte még együtt vettek részt az alapítvány szervezte svájci nemzetközi sítáborban. Virág a Pécsi Tudományegyetemen tanul angol-kommunikáció szakon, ezért tudott az elmúlt évben önkéntesként segíteni az alapítvány külföldi táborában. Nagyon sokat jelent számára az alapítvány, sok új barátot, akiknek az övéhez hasonló a sorsa. Az alapítványi munkája során sokkal jobban megérintik ezek a dolgok. Amikor alkalmá nyílik rá, másoknak is mesél az alapítvány céljairól, arról, hogy miért fontos, hogy legyenek donorok, mire jók az orvos-szülő fórumok, és természetesen a táborokról, ahol a szülők megtanulhat-

HÁRMAN A JÖVŐRŐL

ják, hogy nem kell túlvinni a gyereket, elég csak egy kicsit jobban odafigyelni rá. Virág akkor látta kétségbeesni szüleit, amikor a harmadik testvéréről is kiderült az örökletes vesebetegség. Büszke arra, hogy az új vesével immár több mint 10 éve új lehetőséget kapott. Szalamanov Zsuzsa korábban sok más érintettel és orvossal együtt ellenezte a belépést az Eurotransplantba. A megváltozott vezetés és elosztási rendszer mellett azonban tagságunk már előnyös a magyar szervre váróknak. Nemcsak a bázis nagyobb, de sokkal jobb az egyezés találati aránya is. A csatlakozás óta nem egy magyarnak volt már „hatosa”, azaz teljes egyezése a donorszervvel.

Sajnos még ma is sok felnőtt elutasítja a szervátültetést. Szalamanov Zsuzsa rendszeresen jár dialízisközpontokba, ahol a betegekkel beszélgetve elmondja a szervátültetés előnyeit. „Nem mondhatom azt, hogy ez 100%-os megoldás, mert sajnos előfordul időnként egy-egy sikertelen transzplantáció, viszont a sikeres transzplantáció adja meg a teljes élet esélyét. Rá kell vezetni az embereket, hogy a dialízis nem lehet életcél. Ha valaki most alkalmas az átültetésre, nem biztos, hogy két év múlva is az lesz.”

Lassan húsz éve a kuratórium elnöke, milyen tervei vannak a következő 5 évre?

Szalamanov Zsuzsa: Csak rövid távon gondolkodom. A férjem azt szokta mondani, merész vagyok, ha egy évre előre tervezek. Idén 70 éves leszek, másképpen 22, hiszen 22 éve vagyok vesetranszplantált. Amit én csinállok, azt egy normális cégnél három főállású alkalmazott látja el. Sehonnan sem tudunk olyan hosszú távú támogatást kapni, amiből egy ember bérét, járulékait fizetni tudnánk. A dolgok mai állása szerint azt gondolom, hogy utánam nincs folytatás.

Namesánszky Ákos donorapuka, már négy éve aktív résztvevője az alapítványi rendezvényeknek. Májának egy darabjával mentette meg akkor 8 hónapos kislányát.

Mit gondol, milyen lesz az alapítvány öt év múlva?

Amióta megismertük ezt a közösséget, azóta ide járunk, az életünk részévé vált. Nehezen szavakba önthető, hogy miért alakult ez ki: ez egy jó közösség, olyan dolgokat tudunk meg, amik megkönnyítik az életünket, főleg a nyári táborokban kapunk hasznos életmódbeli tanácsokat. Azt szokták

mondani, hogy nincs pótolhatatlan ember, de amit Zsuzsa néni csinál, azt nem tudom, hogyan tehetné más. Ha pótolnunk kellene őt, akkor megpróbálnánk önszerveződni. Azt hiszem, a társaságban van akkora kohéziós erő, hogy valamilyen formában együtt maradjunk.

Mit gondol, részt vesz majd 5 év múlva is az alapítvány életében?

Tárnoki Virág: Persze, az egyetemen és utána is folytatni szeretném az önkénteskedést. Ott leszek a nyári táborokban, és segítek mindenben, amit az időm engedni fog.

Mit gondol, az orvostudomány fejlődése mikor oldja meg a transzplantációval járó problémákat?

Szalamanov Zsuzsanna: Azoknak a gyógyszereknek, amelyeket az átültetés után szednünk kell, vannak mellékhatásaik. Ha sikerül összejtöbbséget, egészséges szervet növeszteni, akkor nem kellene a kilökődésgátló gyógyszerek, ez pedig óriási dolog lenne. Nincs gyógyszer – nincs mellékhatás. Ezt én már valószínűleg nem fogom megérni, de ezeknek a gyerekeknek, akik itt körülöttünk játszanak, nekik már van rá esélyük.

EGY KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR FIAI, LÁNYAI

Az Art market Budapest nemzetközi képzőművészeti kiállítás és vásár díjmentes művészeti foglalkozásain közel ezer iskolás – fiú és lány – vett részt. A Szépművészeti Múzeum múzeumpedagógusai által vezetett program népszerűsége töretlen. A múzeumpedagógiai programban részt vett iskolai csoportok szavazatai alapján a B. Braun díját 2015-ben megosztva a budapesti Várfok és Bergman galériák kapták.

KIÁLLÍTÁS MADÁRTÁVLTÓBÓL

A Millenáris, az Art Market Budapest helyszíne egyszerre kortárs és retró, teljesen kiállítás-kompatibilis, és különleges élményt adó. Mert hol máshol lehetne madártávlatból nézni egy kiállítást és vásárt, mint itt? Csak egy kis lépcsőmászás és máris több szintet láthatunk be. Milyen érzés, amikor a GUEST BALKAN alattunk terül el nemcsak földrajzi értelemben? Az ember csak áll, hosszú méla (magas) lesben, és nézi az alatta vándorló tömeget. A játék akkor igazán érdekes, amikor előtte már végigjárta valaki a kiállítást, és akarva vagy akaratlan összehasonlítja saját kiállításnéző technikáját a megfigyelt emberekével. A tömegben rendre feltűnnek – persze szülőkkel – iskoláskorú fiúk és lányok, pedig ma nincsenek múzeumpedagógiai foglalkozások. Az Art Market Budapest keretében nemcsak művészeti alkotások, de rengeteg kísérő program is várta az érdeklődőket. A vásár 5 éve még csak 3000 négyzetméteres területe 2015-re mintegy 6000 négyzetméterre nőtt. 25 ország több mint 100 kiállítójának jóvoltából 500 feletti művész több ezer alkotását tette hozzáférhetővé a közönség és a vásárlók számára. A 2015-ös Art Market Budapestre több mint 25 ezren látogattak el, ez a szám több mint két és félszerese

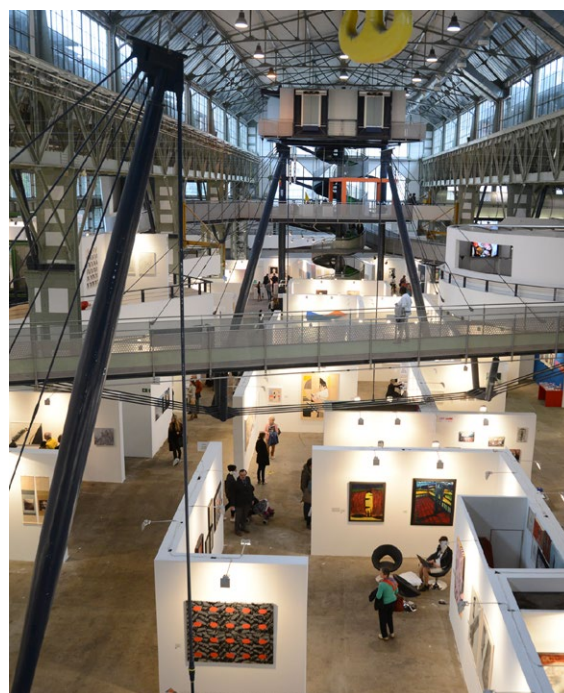
az első vásár látogatószámának. A bizalom erősödésének egyértelmű jele, hogy a vásár kiállítói tavaly a korábbi éveknél jelentősebb kereskedelmi sikert könyvelhettek el. Az Art Market Budapest ugyan nem ír elő az értékesített műtárgyakra vonatkozóan jelentési kötelezettséget, de a kiállítók nyilatkozatai alapján a vásárt néhány új bemutatkozó kivételével szinte valamennyi galéria eladással zárta. A fentről is jól látható GUEST BALKAN elnevezésű, a Nyugat-Balkán országainak művészetét bemutató programja kiemelkedő sikert hozott. ART FROM BERLIN néven a német főváros, BALTIC TRIANGLE címen pedig a balti országok galériái által létrehozott kiállítási blokkok és az ART PHOTO BUDAPEST fotóművészeti szekció egyaránt különleges, nemzetközi jelentőségű művészeti tartalmat biztosított. Az AMB 2015 partnerei a vásár több résztvevőjének is kiállítói díjat ítéltek oda. Köztük az Artmagazin által összeállított zsűri döntése alapján a „Legszebb kiállítási stand” díját a montenegrói ISU – Kortárs Művészeti Intézet vehette át. A fiatal generáció művészetre nevelése az Art Market Budapest kiemelt törekvése, a díjmentes művészeti foglalkozások keretében közel 1000 iskolás látogatott a vásárra, a Szépművészeti Múzeum múzeumpedagógusai által vezetett

program a B. Braun jóvoltából díjmentesen állt az érdeklődő csoportok rendelkezésére. A múzeumpedagógiai programban részt vett iskolai csoportok szavazatai alapján a B. Braun díját 2015-ben megosztva a budapesti Várfok és Bergman galériák kapták.

A PILLANAT VARÁZSA

A képzőművészeti kiállítást kiegészítve mintegy félszáz programot, köztük tárlatvezetések, performanszokat, szakmai beszélgetéseket, könyvbemutatókat, társasági eseményeket hoztak létre a szervezők az Art Market Budapest néhány napja alatt, míg más budapesti helyszíneken további vendégkiállítások bővítették a művészeti választékot. Amikor az érdeklődő nemcsak pillanatokra, hanem percekre áll meg, és erősen gondolkodik két kérdésen: Miért ilyen kifejező? Miért nem én csináltam? – akkor biztosak lehetünk benne, hogy fotóról van szó. Az Art Market Budapest keretében 2014-ben nagy sikerrel útjára indult ART PHOTO BUDAPEST fotóművészeti szekció, Közép- és Kelet-Európa egyetlen nemzetközi fotóművészeti vására az idei évben is teljes kiállítási csarnokot töltött meg széles nemzetközi fotóművészeti válogatással. A világ fotóművészetét jelentősen befolyásoló huszadik századi magyar mesterek, Brassai, André Kertész,

Robert Capa, Moholy-Nagy László és mások nemzetközi ismertsége által biztosított háttér, a fiatal magyar fotóművész generáció sikerei és az Art Photo Budapest egyedülálló nemzetközi pozíciója kitörési lehetőséget jelenthet Budapest számára. Különleges művészeti csemegéket hozott az ART + elnevezésű kísérő programsorozat is, amelynek keretében többek között a világszerte ismert berlini KUNSTKONTAKTER, Szemző Tiborral közös műsorral Böröcz András (New York), a nagy jelentőségű szerb művész, Era Milivojevic és a fiatal litván Monika Dirsyte mutatták be performanszaikat. Kiemelkedő szakmai elismerés az Art Market Budapest és Budapest számára, hogy Szöul, Isztambul és Miami után 2015-ben – Berlin városának döntése alapján – az Art Market Budapest láthatta vendégül azt az ART FROM BERLIN elnevezésű művészeti programot, amelynek keretében egy különálló, több száz négyzetméteres kiállítási blokkban a német főváros galériái vonultak fel. A Berlin által támogatott programban való részvételre, így a budapesti vendégszereplésre a jelentkezők közül a Berlini Galériák Szövetsége koordinálásával 5 galéria került kiválasztásra.

Az Art market Budapest elmúlt 5 éves története egy bátor kezdeményezés sikerét hozta, ma ez a vásár vitathatatlanul Kelet-Európa legnagyobb képzőművészeti vására, egyszerre elit- és tömegrendezvény, ami sikeresen vonz egyre több külföldi kiállítót, gyűjtőt és látogatót – köztük évről évre több gyereket is.

A múzeumpedagógia fontosságáról Ledényi Attilát, az Art Market Budapest igazgatóját kérdeztük:

Hogyan látja, az oktatás mennyire készíti fel a fiatalokat a kortárs művészet befogadására?

Meggyőződésünk, hogy a képzőművészet világát célszerű minél korábban megmutatni a gyermekeknek, ezért nálunk nincsen alsó korhatár. Azért fontos, hogy korán kezdődjön az ilyen jellegű élményszerzés, mert a későbbi életkorokban az újdonságra való nyitottság csökken. Míg ha sikerül időben barátságos viszonyt teremteni a képzőművészet és a legfiatalabb közönség között, akkor, még ha nem is válik minden látogatónk műgyűjtővé, a kreativitásra és az új impulzusok befogadására irányuló hajlam, de legalábbis a nyitottság megmarad. A fiatal generációk bevonása és a B.Braun jóvoltából rendkívüli sikerrel zajló múzeumpedagógiai programunk ráadásul hiánypótló funkciót is betölt, hiszen az oktatási rendszerből a mindenki számára hozzáférhető vizuális oktatás mára gyakorlatilag kikopott.

Milyen szerepe van az Art Marketnek, a múzeumpedagógiának a fiatalok vizuális nevelésében?

Az Art Market Budapest ma Magyarországon a kortárs képzőművészet legnyitottabb, legkönnyebben hozzáférhető, és egyben a legszélesebb nemzetközi választékot bemutató rendezvénye. Tekintettel a rendkívül széles művészeti felhozatalra, az alkotói technikák gyakorlatilag mindegyikének hozzáférhetővé tételére, túlzás nélkül megállapítható, hogy itt mindenki talál olyat, amibe beleszerethet. Különlegesen kedves és fontos számunkra, hogy olyan hátrányos helyzetű régiókból és településekről is számos csoportot láthattunk már vendégül, ahol a művészeti élményhez való jutás lehetősége korlátozott, sőt, esetenként szinte kizárt.

HARAPÓS KORTÁRSOK?

Szeptember közepén másodjára rendezték meg a Gallery Weekend Budapestet. Egy hétvége erejéig minden a kortárs képzőművészetről szólt Budapesten: tárlatvezetések, megnyitók és túrák a legjobb magángalériákban. Mert a galériák nem a földönkívülieknek dolgoznak, hanem a városlakóknak, akik ez alkalommal is több mint egy tucat galériát járhattak be. Az őszi fesztivál ismét tarolt.

„Nemcsak azok jöttek el hozzánk a galériába, akik máskor is szoktak, hanem teljesen ismeretlen érdeklődők is. Egyértelműen bővült a közönség” – mondja Einspach Gábor, az Art+Text Galéria vezetője. Az általa igazgatott belvárosi lakásgaléria 2015-ben új jövevényként csatlakozott a Gallery Weekend Budapest (GWB) rendezvényhez. Nem is csoda, hogy többen a GWB idején fedezték fel, hiszen ilyenkor – most már hagyományosan szeptember közepén – megelevenedik a kortárs képzőművészeti színtér. A galériások és a művészek hazajönnek a nyaralásból, és beindítják az őszi szezon. Az Art+Text éppen a 60-as évek egyik nagy absztrakt legendájának, Frey Krisztiánnak szentelt egy hiánypótló kiállítást. De az idei Gallery Weekend legnagyobb szenzációját a három galéria összefogásával létrejött Beyond the Obvious című kiállítássorozat jelentette. A Deák Erika, az Ina és a Viltin galériájában megrendezett csoportos kiállítás régióbeli fiatal művésznők igazán friss munkáit gyűjtötte össze, Vlatka Horvat smirglipapírból készített absztrakt táblaképeitől a román Ioana Nemes lófarkas objektjéig.

A GWB programja széles skálát fogott át. A nagy veterán Várfok Galériában Györffy László bizarr kerámiaszobrai borzolták a látogatók idegeit (szigorúan 18 év felett!), míg az először csatlakozó Horizont Galériában Kiss Adrian fénycsövei melengették a nézők lelkeit. 2015-ben tizenhat galéria vett részt a rendezvényen, a budapesti kortárs színtér legjobbjai. Válogatott mezőny. Mind a galériások, mind a kiállító művészek könnyen megállják a helyüket a nemzetközi művészvilágban is. „Épp az a cél – magyarázza Rieder Gábor, a GWB művészeti igazgatója –, hogy összefogjuk a hazai galériások elit mezőnyét, egyfajta kulturális iránytűt adva a néző kezébe. Az első GWB-nek az volt a küldetése, hogy legyőzzük a »küszöbfelelmet«. Vagyis mindenki vehesse magának a bátorságot, hogy átlépje az amúgy ingyenes, hívogató fehér galériatér küszöbét, és megnézhesen egy kortárs kiállítást. Idén már tovább mentünk, meg akartuk mutatni, hogy a falon nem »halott« műtárgyak lógnak, a művészet élő, a művészek vonzó, izgalmas személyiségek.” Ennek érdekében egymást érték a tárlatvezetések, amiken sokszor maga a művész beszélt saját munkáiról.

A tizenhat profi galéria és a GWB saját központi kiállítóhelye között csoportok cirkáltak. Az alkalmi társaságokat önkéntesek kalauzolták a helyszínek között. „Az albérlőtársaim mondták, hogy lesz Budapesten Gallery Weekend” – mondja Sabina, a spanyol egyetemista, aki Erasmus-ösztöndíjjal érkezett Magyarországra. „Szociológiát hallgatok, de érdekel a kortárs művészet, különösen a fotózás. Három napja érkeztem csak, egy művészeti menedzsment tanuló srác mondta, hogy hétvégén lesz a Gallery Weekend. Rögtön tudtam, hogy itt a helyem.” Sabina három új barátnőjével jött el a külföldieknek szóló, angol nyelvű vezetésre vasárnap. „Bejártuk a galériák miatt az egész belvárost, mint egy különleges városnézés!” – lelkendezik, miközben belépnek a GWB utolsó programjának helyet adó FLUX Galéria ajtáján a záró jazz koncertre.

„A Gallery Weekend különleges kulturális esemény – mondja a GWB lebonyolításért felelős menedzsere, Kigyós Fruzsina –, lehet akár fesztiválnak is nevezni, de annál egyszerre több és kevesebb. Szűkebb közönségréteghez szól, azokhoz, akik nyitot-

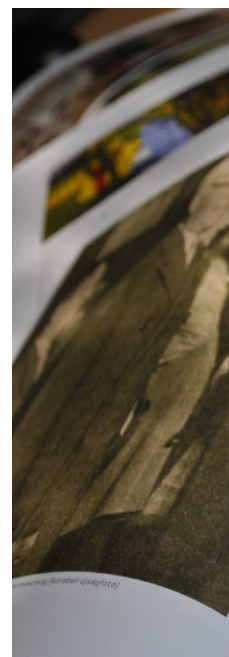
tak a legfrissebb kortárs képzőművészetre. Ráadásul nem maga hozza létre a produkciókat, hanem összefogja a galériák egyéni teljesítményét. A külön helyszíneken futó kiállítások így összeállnak egy nagyon erős közös élménnyé.” De szólaltassunk meg egy külsős nézőpontot is! Az amerikai művész, Joseph Nechvatal itt járt a Gallery Weekend idején Budapesten, végignézte a kínálatot és egy hosszú beszámolót írt a neves kortárs lap, a Hyperallergic számára. „Általánosságban – írja Nechvatal – a budapesti galériák nem nagy léptékűek, szerények, garantálva, hogy magas színvonalú kortárs művészetet mutathassanak be. (...) A New York-i vagy a párizsi művészeti termést jellemző cinizmusnak itt csak a nyomai érzékelhetőek. Ehelyett a bensőséges, harapós és egy kissé szürreális esztétikum uralkodik.”

A Gallery Weekend 2016 szeptemberében is „harapós” kortárs képzőművészettel készül – a barátságos kortárs szintéren. A tervek szerint a fő magánszponzor, a B.Braun jóvoltából még egy nagy méretű robot vagy installáció is készül majd. Érdemes lesz odafigyelni.

MINŐSÉG

MINDIG, MINDEN OLDALON

Az internetes blogok, hírportálok végtelenségig egyenlőtlen színvonalú anyagai, az „elsőnek lenni” rohanásban sokszor az alanyt az állítmánnyal nem egyeztető újságcikkek korában egyre fontosabb a minőség. A folyamatos magas minőség ritka, mint a fehér holló. Az Artmagazin csapata ezért különösen örül azoknak az olvasói visszajelzéseknek, amelyek a minőség stabil szigetének nevezik a lapot. Olvasóik mindig azt kapják, amire számítanak: professzionális, minőségi írásokat, lapszámon átívelő gondolatiságot.

AZ ELMÚLT HÁROM ÉV

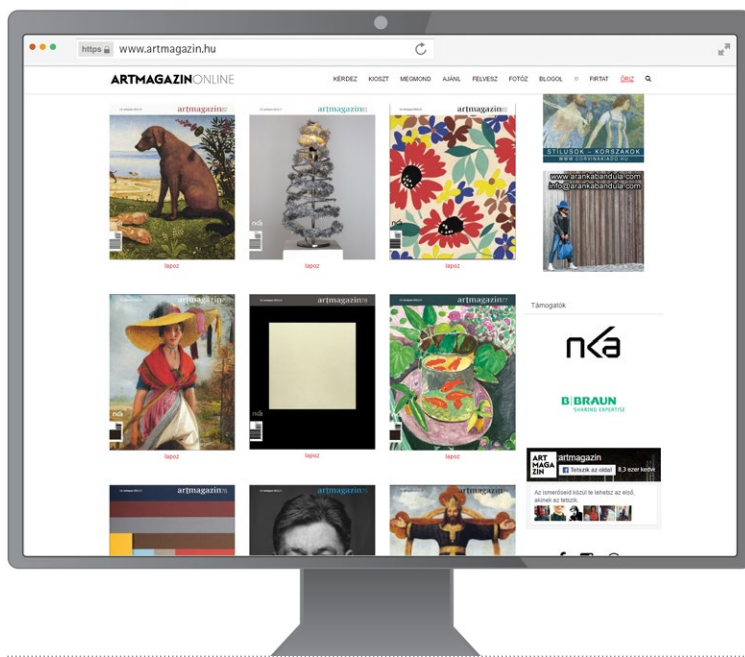
A Nemzeti Kulturális Alap hároméves támogatásának köszönhetően 2012–2015 között nagyobb izgalmak nélkül készülhetett az Artmagazin. Sikerült megvalósítani a kitűzött célokat, a lap új szemlélettel szól olvasóihoz, művészettörténeti írásai rendre kapcsolódtak napjainkhoz, kiemelten foglalkoznak a női alkotókkal. Fontos esemény volt a magazin életében a tavaly harmadik alkalommal megrendezett, tisztán civil kezdeményezésű, rendezésű eseménysorozat, az OFF Biennálé is. Winkler Nóra, a lap stratégiáért felelős munkatársa szerint folyamatosan olvasmányos, érdekes, szórakoztató, de mégis szakmailag megalapozott tartalmat adnak olvasóiknak. Az elmúlt évben tovább erősítették a személyes kapcsolataikat a lap támogatóival, olvasóikkal. Tematikus aukciókat rendeztek, de volt olyan is, amikor ezt más művészeti ággal, például a dizájnnal kötötték össze. Tavaly is megrendezték az immár hagyományos karácsonyi partit, ahol a partnerek és az újság szerzői már egy könnyed művészeti quizben is vetélkedhettek egymással. A vetélkedő története azzal kezdődött, hogy Topor Tünde főszerkesztő feltett egy fotós kérdést (mi ez, hol van?) az Artmagazin Facebook oldalára, amelynek több mint 7 ezer követője van. A reakció meglepő volt, özönlöttek a megfajtaságok és a kommentek. A képes vetélkedő nagyon sok különböző tudásszintű ember érdeklődését felkeltette a képzőmű-

vészet iránt. Winkler Nóra szerint olyan sikeres a játék, hogy a jövőben önálló vetélkedő estek rendezését is tervbe vették. Elmúlt a Nemzeti Kulturális Alap támogatása három év, az új pályázati kiírás több hónapos csúszásban van. A 2016-os és a többi évekre csak 2015. decemberében írták ki a pályázatokat, 2016 februári beadással. A döntéshozó kuratórium kiválasztása az interjú készítésekor (február vége) még folyamatban volt. Topor Tünde főszerkesztő szerint, ha elnyernek valamilyen támogatást, akkor annak folyósítása jó esetben is csak június körül indulhat el. A bizonytalanságban csak az biztos, hogy a lap olvasói nem fogják észrevenni a támogatás hiányát – igéri a főszerkesztő.

AZ INTERNET – BARÁT VAGY ELLENSÉG?

Az internet, a közösségi média ma már a művészeti magazinokra is hat. A magazin digitalizált formában is elérhető az Artmagazin Online-on, a Képzőművészeti Egyetem Könyvtárának köszönhetően pedig elkészült és folyamatosan frissül az online-repertórium, így az egyes cikkek könnyebben kereshetők, ez pedig komoly előnyt jelent a művészeti magazinok versenyében. A magazinra elektronikus formátumban is elő lehet fizetni, és akkor az előfizető akár a tabletjén vagy a telefonján is olvashatja a legfrissebb számot – igaz ez a forma egyelőre még nem túl elterjedt. Az Artmagazin

Online-on egyébként mindenki számára ingyen hozzáférhető a régebbi számok, de maga az Artmagazin Online teljesen más tartalmakat is közöl napi frissítéssel. Topor Tünde szerint ennek más a funkciója, sokkal frissebb, az aktualitáshoz jobban kötődő, és inkább a fiatalabb korosztályt megcélzó anyag van rajta. Remekül hasznosítják az internetes felületüket, elhelyeztek egy lapozgató videót, amely már felkelti az érdeklődést a nyomtatott lapszám iránt, de még nem veszélyezteti annak üzleti érdekeit. Fiatal olvasóiknak bevallottan a netes felületen szeretnének kedvet csinálni a nyomtatott kiadványhoz. A művészet iránt érdeklődők az internetes és a nyomtatott kiadványból egyaránt megismerkedhetnek a kortárs képzőművészettel, képzőművészekkel. A magazin szerkesztői mindkét verzióban figyelnek a témák változatosságára. Egyaránt foglalkoznak kortárs, régi, magyar, és nemzetközi témákkal, és persze nem csak a szűkre szabott művészetről, de határterületekről is írnak. Rendszeresen írnak fotóról, fotósokról, dizajnervezetőkről, gyűjtéstörténetről, műkereskedelemtől is. A főszerkesztő ezek közül is kiemelte a műkereskedelemtől szóló sorozatot, amelyben galériások, műkereskedők elbeszéléseiből elevenedik meg a hazai műkereskedés története indulásától – ami szinte közvetlenül a rendszerváltás előtt volt – napjainkig.

VAKREPÜLÉS A JÖVŐBE

Milyen tervekkel indulnak 2016-ban?

A Nemzeti Kulturális Alap pályázatát jó, ha április végéig elbírálják. Ha kapunk támogatást, akkor abból legkorábban júniusban részesülhetünk, azaz fél évig úgy adjuk ki a magazint, hogy nem tudjuk kapunk-e, és ha igen, mekkora támogatást. Terveink persze ettől függetlenül is vannak. Vacsoraesteket tervezünk, amelyeken a menü egy korszakhoz, vagy egy festőhöz, esetleg egy kiállításához kapcsolódik. Ezek az estek hivatottak még személyesebbé tenni a lap kapcsolatát az olvasóinkkal, támogatóinkkal. Fontos, hogy az írásaink más-más szögből világítsanak meg egy jelenséget, ilyen például a B. Braun támogatásával elindított sorozatunk, amiben nem csak a művészet orvosi vonatkozásairól, hanem ismeretlen életművekről, fontos művészeti évfordulókról is közlünk írásokat. Nálunk irodalomközpontú a kulturális élet, ezért sokan nem is gondolnák, hogy a képzőművészeink között milyen feltáratlan életutak vannak. Sőt, még az olyan ismert művészek, mint Fényes Adolf vagy Vaszary János pályafutásában is vannak feltáratlan szakaszok, hiszen sokáig csak a szocialista realizmus szempontjainak megfelelő, paraszti témájú képekkel

foglalkozott a szakirodalom. Nálunk eddig is sok olyan cikk jelent meg, aminek tartalma okán a művészettörténeti értesítőben lenne a helye. Talán jobb is, hogy mégis mi írunk róluk, emberbarátibb nyelven, sok színes képpel illusztrálva, mint hogy néhány fekete fehér kép kíséretében száraz szakszöveg jelenjen meg. Támogatónkkal személyre szabott, jól átgondolt együttműködésekre törekszünk a jövőben is.

A virtuális világ térhódításával nem fognak eltűnni a magazinok, nem avul el az online Artmagazin?

Szerintem még hosszú ideig maga a nyomtatott forma sem avul el a művészeti tartalomszolgáltatás esetében, hiszen képeket így jó nézegetni. De bármerrefelé mozdulnak is el a hordozók, abban biztos vagyok, hogy a művészettel kapcsolatban mindig szükség lesz információkra. Lehet, hogy addigra hangzó változata lesz az Artmagazinnak, amit el lehet vinni kiállításokra, a lényeg, hogy átadjuk a tudást. Egyébként a trendek azt mutatják, hogy az embereknek egyre nagyobb kedvük van kiállításokat nézni, azaz élőben találkozni a művekkel, belekerülni az aurájukba.

Többször említette a fiatal olvasók fontosságát, nem fél az olvasóközönség kiöregedésétől?

Az iskolai vizuális oktatás katasztrófalís. Nem neveli a gyerekeket arra, hogy nyitottan és élvezettel viszonyuljanak a művészethez. Szerencsére a mai gyerekek már nem csak az iskolában tanulnak, a neten ott van minden, ott azt néznek meg, amit akarnak. Fényévekre van egymástól a magyar oktatás és a világ. Bizakodásra ad viszont okot a múzeumpedagógia terjedése. Szinte az összes múzeumban, minden kiállításához szerveznek múzeumpedagógiai programokat. Soha nem lehetett ennyi felszabadult gyereket látni a múzeumokban, mint most. Öröm nézni, ahogy rajzolnak, ahogyan megoldják a különböző feladatokat. Összességében tehát nincs miért félnünk az olvasóközönség elöregedésétől. Persze amiről már volt is szó érzékeljük a változást az információhordozók tekintetében, más műfajt is említve, megszűnt például sok lemezbolt, nagy hírű napilapok nyomtatott verziói szűnnek meg szinte naponta. A digitalizáció valóban ott lebeg a szektor felett, de a művészeti könyvek, albumok, magazinok egyelőre még tartják magukat.

PÁRIZS, A MŰVÉSZETI OLVASZTÓTÉGELY

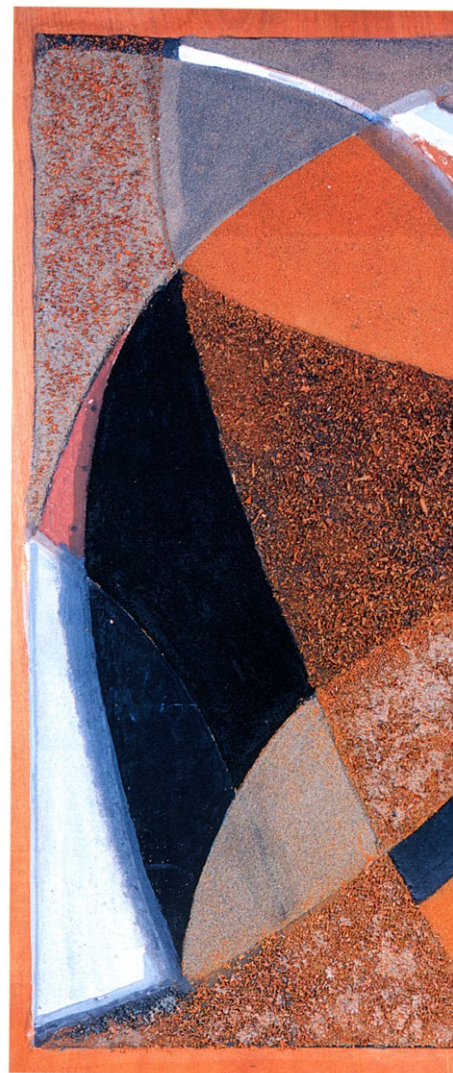
Nem először járok Maklár Kálmán galériájában, mégis csak most tűntek fel a polcokon sorakozó akták. A címkéket olvasva értem meg, miért hasonlítja Maklár Kálmán detektív munkájához egy-egy életmű feldolgozását. Rengeteg utazás, kutatás eredménye egy monográfia megszületése. Réth Alfréd esetében Franciaország-szer- te sokan lepődtek meg, amikor elmondta nekik, hogy Alfred Réth Párizsban élő magyar festő volt. Párizs olyan a művészeknek, mint Amerika a bevándorlóknak, igazi olvasztótégely.

EGY MAGYAR VEGETÁRIÁNUS PÁRIZSBAN

Réth Alfréd 1905-ben érkezett Párizsba. A művész a non-figuratív festészet megszületésekor az elsők között volt. Már az 1910-es képei között is találhatunk olyan műveket, amelyek az első absztrakt mes- terek – Kandinszkij, Kupka vagy Giacomo Balla – közé emelik. Ezt bizonyítja, hogy egy 1910-es alkotása szerepelt az 1957-ben, a saint etienne-i Musée d'art et Industrie-ben rendezett „Absztrakt Művés- zet. Az első generációk (Art Abstrait. Les premières générations) 1910-1939” című kiállításon, amely áttekintést adott a non- figuratív művészet kialakulásáról és neve- sebb képviselőiről. A tárlaton ez a kép volt az egyik legkorábbi datálású absztrakt mű. Réth Alfréd Mednyánszky László tanácsára kezdett festeni. Mestere nemcsak a festé- szetre tanította, hanem a buddhizmussal is megismertette. Réth Alfréd személyiségére nagy hatással voltak ezek a tanok. Vegetári- ánus lett, hidegen hagyta a nyugat-európai mentalitás. Párizsban is a keleti filozófiákkal foglalkozó körökbe járt. Soha nem volt fon- tos számára a siker. Pályatársai alig hívták meg kiállításokra, ezért egyszer megkérdez- te Metzinger, miért nem állíthat ki velük a

nagy kubista kiállításokon? Metzinger azt válaszolta: tudjuk, hogy nagy művész vagy, de amikor a kávéház teraszán összerakjuk a következő kiállítás anyagát, te soha nem vagy ott, ezért megfedkezünk rólad.

„Réth igazi pionír volt. Nevéhez kötődik számos más anyag bevezetése is – téglapor, cement, fűrészpor, kavics, összetört kagyló és tojáshéj, gyufa, salak, szén, növényi ros- tok, pala, szövetek stb. – a festőművészet alkotótárába, amelyeket a vászonra és fára applikált, s ezzel évtizedekkel megelőz- te kortársait, ennek ellenére munkássága igazából nem volt feldolgozva”- mondja Maklár Kálmán, a második párizsi iskola festőinek életművét feldolgozó sorozat ki- találója, kiadója, motorja. A művész az 50- es években „Az anyagok harmóniája” cím- mel rengeteg képet alkotott. Nem színekkel, hanem homokkal, kövekkel dolgozott. Isme- rósei ezekben az években a különböző ten- gerpartokról kis tégelyekben homokot küld- tek neki. A többéves anyaggyűjtés során bejárták egész Franciaországot, melynek eredményeként egy nagyon izgalmas festő portréja bontakozott ki. Rengeteg gyűjtő- vel találkozott, sok múzeumba eljutottak. A gyűjtők többsége nem tudta, hogy egy Nagybányáról indult magyar festő képét

Réth Alfréd az 50-es években „Az anyagok harmóniája” címmel rengeteg képet alkotott. Nem színekkel, hanem homokkal, kövekkel dolgozott.

birtokolja. Egy olyan festő alkotását, akinek a képei ott voltak a Függetlenek szalonjában az első, 1911-es csoportos kubista kiállításon.

SZABADSÁG, MŰVÉSZET

Egy monográfia elkészítésének első lépése a kutatómunka, ez a „felderítés” Maklár Kálmán feladata, mint ahogy az örökösökkel való kapcsolatfelvétel is. A csapat nagyjából állandó, a galériatulajdonos a jó szakemberekkel szeret hosszú távon együtt dolgozni. „Nem szeretek váltani, aki bevált, ahhoz ragaszkodom. Tudják, mik az elvárások, én pedig ismerem a munkatársaim képességét. A legfontosabb mindannyiunk számára a minőség” – avat be a munkamódszerébe Maklár Kálmán.

A második párizsi iskola művészeinek életét kiváló minőségű kiadványokban feldolgozó galériatulajdonos szerint a művészet sokkal fontosabb

annál, mint amilyen figyelmet, támogatást kap mostanában. A sportra ma nagyságrendekkel több pénzt adnak, mint a művészetre. Persze tördőnünk kell a gyerekek egészségével, de az intellektuális fejlődésüket sem szabad elhanyagolni. A magyar művészek megismertetésének van egy másik, nem kevésbé fontos hatása is: az identitástudat erősítése.

A művészeknél a szabadság alapdolog, sajnos a XX. századi Magyarországon ez többször is hiányzott. Szabadság és a művész, szinonim fogalmak, attól, hogy sok művész itthon nem teljesíthette ki a tehetségét, még a magyar kultúra része maradt. A második párizsi iskola, szélesebb értelemben minden külföldön alkotó, ott híressé vált magyar művész legalább olyan fontos nemzeti identitásunkban, mint a Nobel-díjasaink – vallja Maklár Kálmán.

KI TUDJA, MIT HOZ A JÖVŐ?

Szokott tervezni, mondjuk 5 évre előre?

Nem szoktam hosszú távra tervezni, mert mindig közbejön valami, és máris csúsznak a tervek. Most kaptunk például egy felkérést a barcelonai Sándorfi-kiállítás előkészítésére, amit természetesen nagy örömmel vállaltunk. Készítünk egy szép katalógust, persze ezzel rengeteg munkánk lesz, de „terven felül” megcsináljuk, mert fontos.

Hogyan folytatódik a második párizsi iskolát bemutató sorozat?

A legsürgősebb a Reigl Judit-életmű második részének befejezése, ez a 2016. évi prioritás. Egyre erősebb a galériánkban a kortárs arculatunk, főleg a koreai művészek alkotásaival foglalkozunk. Sikereik okán elérkezett az idő egy átfogó katalógus elkészítésére. Ezeknek a műveknek 90-95%-át külföldiek vásárolják meg. A vásárlás jó lehetőséget kínál arra, hogy velük is megismertessük a párizsi magyar művészeket.

Hogyan látja a műkincs-kereskedelem jövőjét?

Az internet megváltoztatta a műkincs-kereskedést. A galériák szerepét átvették a művészeti vásárok, az elmúlt 15 évben egyre inkább ezekre járnak a gyűjtők. Évente 5-10 fontos vásárt rendeznek, ahol egy galériásnak ott kell lennie. Aki nem vesz részt ezeken, annak esélye sincs komoly gyűjtővel találkozni, főleg ha kelet-európai galériáról beszélünk, ezért mi 2015-ben 7 művészeti vásáron vettünk részt. Ma a vásárlók az internetről jó előre tájékozódnak művekről, árakról. Nem úgy van,

mint régen, amikor a gyűjtő vagy a galériás egy-egy aukción véletlenül is kincsekre bukkanhatott. A galériák intellektuális központok voltak, ahol gyűjtők, művészek, művészettörténészek találkoztak egymással. Mára elveszett ez az intimitás, manapság már egy francia galériába sem mennek be az emberek vásárolni.

Mi határozza meg egy mű értékét?

Legfontosabb értékmérő talán a közgyűjteményi jelenlét, a kiállítások száma, helye. Az, hogy ki kerül be ezekbe a gyűjteményekbe, kit állítanak ki, az a magángalériák munkáján múlik. Az értékelést először a galériások végzik, utánuk jönnek a múzeumok. Sok múlik a műkereskedők szimatán, ízlésén, ők hajtanak fel olyan művészeket, akiket csak szűk kör ismer, vagy éppenséggel még senki.

Miben látja monográfiák jelentőségét?

Fontos eszköze annak, hogy a nagyközönséggel és természetesen a szakmával is megismertessünk egy-egy alkotót. Amikor elkészítünk egy monográfiát, olyan minőség, érték születik, amit érdemes támogatni. Sajnos kevés cég támogatja ezt az értékteremtő tevékenységet. Nagyon kevés a hosszú távú együttműködés, bevallom, amikor a B. Braunnal elkezdődött a közös munka, nem gondoltam, hogy ennyire elkötelezettek a művészet iránt. Az, hogy számíthatok a támogatásukra nagyon megkönnyíti a munkánkat.

A 2015-ben kiadott Réth Alfréd-album a negyedik a párizsi magyar művészek alkotáseit bemutató sorozatban.

A GYEREKEKRE FIGYEL, AKI ELŐRE TEKINT

Szinte elképzelhetetlen sérülési hullám tizedelte meg a B. Braun Gyöngyös kézilabdacsapatát a 2015-16-os szezon kezdetét követően. A legjobb két sorból 6-8 játékos sérült le, így gyakorlatilag a második csapat lett az első. Volt olyan mérkőzés, amikor a 36 éves másodedző is pályára kellett lépjen. A saját nevelésű 18 éves Ménfői Attila ezeken a mérkőzéseken biztosította helyét a felnőtt csapatban. Tavaly a balszerencse mellett jó dolgok is történtek: a klub pályázati támogatást nyert egy könnyűszerkezetes edzőcsarnok építésére, amely a 2017-es átadást követően egyaránt szolgálja majd a városi iskolások testnevelését és a klub utánpótlását.

HATVAN ÉV

A gyöngyösi kézilabdaélet az 1955-56-os évadban kezdődött. A hatvanéves évfordulás bajnokságra való felkészülés jól sikerült. Szöllősi Károly, a felnőtt csapatot üzemeltető Gyöngysport Kézilabda Non-profit kft. vezetője nagyon jó játékosállománnyal, nyugodtan várta a bajnoki rajtot. Az előző idényben elért alsóházi első hely után minden esély adott volt a felsőházi rájátszásra. Az első két fordulóban két erős ellenféltől elszenvedett vereség „benne volt a kalapban”, majd egy győzelem és egy döntetlen következett. Ami ezután történt az igazi rémálom volt. Sérülés, sérülést követett. Egy hónap alatt 8-an sérültek le. A csapat a második sorral állt ki ezeken a mérkőzéseken. „Gyakorlatilag új csapatot kellett építeni, olyan sérülések voltak, amik hónapok alatt gyógyulnak meg, van olyan sérültünk, aki az egész idényt ki kell hagynia”- mondta Szöllősi Károly. A második sor hősiesen küzdött, és végül decemberre összeállt az új csapat. A 2015-ös év utolsó három meccséből hármat- ezek közül kettőt idegenben- hozott a csapat. A helyzet annyira súlyos volt, hogy a csapatnak baj-

nokság közben külföldi játékosokat kellett igazolnia, amit eddig a magyar bajnokságban egyedülállóan soha nem tett. Az év végi lendület ez év elején is kitartott, zsinórban 3 győzelemmel kezdték az évet, de az alapszakasz végére eldőlt, hogy nem sikerül bejutni a felsőházi rájátszásába, ami a katasztrofális sérüléssorozat után nem meglepetés. A sérülések ráirányították a figyelmet a fiatalokra. A saját nevelésű szélső, Ménfői Attila az első, aki 18 évesen megvetette lábát a felnőtt csapatban.

CSARNOK NEMCSAK A CSAPATNAK

A Gyöngyösi Kézilabda Klub fontos feladatának tartja az utánpótlás-nevelést, sikereiket mi sem jelzi jobban, mint az U12-esek az országos döntő 4. helyén végeztek 2015-ben. A nemzeti válogatott fiatalítási kísérletének kudarca is bizonyítja, rengeteg a teendő ezen a területen. Nagy Attila klubelnök szerint nagyon kevés játékos van, akit kézilabdázni lehet tanítani. Probléma az infrastruktúra hiánya is. „2015-ben elgondolkodtunk az utánpótlásbázis bővítésén, de erre edzéslehetőség hiányában esélyünk sem volt. Az egyetlen

Mint sok játékosnak, Ménfői Attilának is célja, hogy bekerüljön a válogatottba – lehetőleg a B. Braun Gyöngyös csapatából

megoldást választottuk: pályáztunk egy csarnoképítésre, és nyertünk”- mondta Nagy Attila. A klub, a város, és a tao-pénzek segítségével 2017-re egy teljesen szabványos pálya épül. Nagy Attila klubelnök szerint a megvalósítás jó ütemben halad, a terveknek megfelelően 2017-ben ebben

a csarnokban már nemcsak az utánpótlás gyakorolhat, de délelőttönként helyet biztosít a városi iskolások testnevelésóráinak is. A telket és az önerő jelentős részét a város biztosította, a klub 13 millió forinttal járult hozzá, míg a többi a tao-támogatásból származott.

GYERMEKSZEMEK CSILLOGÁSA

Rendhagyó módon hárman is válaszolnak, amikor a jövőről kérdezősködöm a Gyöngyösi Kézilabda Klubban.

Nem hálátlan az utánpótlással foglalkozni? Ha valaki jó, elmegy, ha nem jó, akkor abbahagyja a játékot...

Nagy Attila: Egyáltalán nem az! Nagyon nagy élmény látni a mérkőzésen a gyerekszemek csillogását. Nekünk nemcsak az a célunk, hogy NB1- es kézilabdázókat neveljünk. Fontos hogy megszeretessük velük kézilabdát. Lehet, hogy valakiből nem lesz első osztályú játékos, de jó edző válik belőle, vagy bíró. Megszereti a sportágat, és mint sikeres vállalkozó támogatni fogja, hiszen sok olyan szponzorunk van, aki fiatalon kézilabdázott. Akik kimagaslóan tehetségesek, azoknak sem gátoljuk a fejlődését, ha kell, elengedjük őket. Persze, például az edzői garnitúra fejlesztésével igyekszünk a legtehetségesebbeket is itthon tartani. Nemcsak a játékosok, de a minél magasabb licensszel rendelkező saját nevelésű edzők is fontosak. Fontos, hogy kötődjenek a városhoz, a csapathoz, mert a kicsiknél a nevelésnek kiemelt szerepe van. Az ifiből csatlakozni az NB1-es csapatunkhoz nálunk is hatalmas élmény.

Tényleg az volt?

Ménfői Attila (jobb szélső): Öt éve, amikor elkezdtem kézilabdázni, az volt a célom, hogy minél jobb legyek. Ebben a szezonban 18 évesen bekerültem a felnőtt csapatba. A Cegléd ellen, hazai pályán két gólt is szereztem. A szurkolók megőrültek, fantasztikus érzés volt, és azóta is mindig egyik mérkőzés az. A kézilabda rendkívüli sport, nagyon látványos, rengeteg a gól, a technikai variáció. Voltak mások is, akik játéklehetőségét kaptak a nagy csapatban, de nem tudtak élni vele. Szerintem kitartás

kérdése: első az edzés a hét minden napján, és persze a meccsek...

Az öt évvel ezelőtti srác ma NB1-es kézis, mi lesz önnel 5 év múlva?

Ménfői Attila: Nehéz erre válaszolni, azt tudom, hogy szeretnék bekerülni a válogatottba, lehetőleg innen a B.Braun Gyöngyös csapatából. Mindegy, hogy magyar, vagy külföldi csapat tagjaként, de játszani a Bajnokok Ligájában.

Biztos, hogy pontosan a kézilabdában tehetséges gyerekek választják a kézilabdát?

Zárvircz Adrienn (ügyvivő): Valóban sok tényező befolyásolja a gyerekek sportág-választását, hatnak rájuk a barátok, és a szülők is. Egyáltalán nem biztos, hogy azt választják, amiben a legtehetségesebbek. Minden évben rendezünk egy olyan kézilabda-kiválasztást, amire olyan gyerekeket hívunk meg, akik év közben más sportot űznek. A tehetségeket igyekszünk átcsábítani a kézilabdához. Ha a tao 2017-ben megszűnik, a Kézilabda Szövetség, a klubok egyaránt abban érdekeltek, hogy ez a munka ne szakadjon félbe. Mí sokkal tematikusabban szeretnénk foglalkozni az utánpótlással, a tehetségek kiválasztásával. A sportágak versenyében ma egyre lejjebb csúszik a korhatár, ezért nehéz a tehetségeket kiszűrni. Szeretnénk megerősíteni a szakmai hátterünket, ugyanakkor keressük a lehetőséget arra, hogy például előzetes genetikai típusú méréseket iktassunk be a gyerekek részére, amiből korábban megállapítható például a gyerekek várható magassága, valamint következtetni lehet a későbbi testfelépítésükre.

Az optimális életkorral kapcsolatban vannak olyan szakmai vélemények is, amelyek szerint nem érdemes 13-14 éves kor előtt komolyan foglalkozni a kiválasztással, ezt vallja az edzőnk, Debre Viktor is.

STOPLIS DOKTORAINK A VILÁG ÉLVONALÁBAN

A magyar orvos válogatott tavaly világbajnoki második helyezett lett az Egyesült Államokban. „Első a győzni akarás, utána jön az orvosi eszköz. Előbb rúgunk, azután gyógyítunk, sőt néha a »gyógyszer is elgurul« meccs közben” – mondja Dr. Hernold László, aki szerint a leglátványosabb különbség köztük és a profi focisták között az, hogy ők mindig felsegítik egymást. A futballválogatott egykori elnökével, ma is aktív játékosával meccsekről, idegenlégiósokról és az orvos-foci jövőjéről beszélgettünk.

NYOLCSZOROS VILÁGBAJNOKOK

Ha bárkit megkérdeznék Magyarországon, biztos, hogy tudja: soha nem voltunk világbajnokok fociban, de kétszer is másodikak lettünk. Abban is biztosak lehetünk, hogy kevés focidrukker tud arról a „csekély” 8 világbajnoki elsősegről, amit a magyar orvosok szereztek az elmúlt 25 évben.

Az orvos válogatott sikerei hallatán az első reakció sokaknál egy legyintés lehet. Pedig a valóságban nem haverok sörmecceiről szól az 1991 óta minden évben megrendezésre kerülő orvos válogatottak világbajnoksága. Hernold László doktor 1990 óta tagja a válogatottnak, 10 éven keresztül a válogatott elnöke is volt. Az orvos válogatottban minden játékos igazolt sportoló és orvos. A versenyen mindkét kritériumot nagyon komolyan veszik. A tavaly Amerikában megrendezett világbajnokságon például volt egy ukrán játékos, akinek a doktorságával kapcsolatban erős kétely merült fel. Ilyenkor egy 5 tagú bizottság

teszteli orvosszakmai kérdésekkel az illetőt. Az eredmény szerint az ukrán „doktor” vagy nagyon alacsonyan képzett volt, vagy nem is volt orvos. A helyzetet elegánsan és stílszerűen oldották meg az ukránok: a játékos beteget jelentett a bajnokság teljes idejére. A magyar csapatban jól sikerült a fiatalítás, orvosaink a nagypályán és – az először az idősebb korosztálynak megrendezett – kispályás tornán is ezüstérmesek lettek 20 csapat közül, Long Beach-en. Pedig a csapatnak messze nincsenek olyan lehetőségei, mint a házigazda amerikaiaknak, vagy az örök rivális németeknek, akik speciális edzőprogramokkal, edzőtáborozással készülnek a bajnokságra és tudományosan étkeznek.

A HAZAI PÁLYA HÁTRÁNYA

A bajnokságot a „Medicine in Health and Sport” kongresszus keretében rendezik, ahol a sportoló doktorok nemcsak elméletben – előadásokat tartva –, de a gyakor-

latban, a pályán is megmutathatják (sport) tudásukat. Hernold doktor szerint a sporton túl nagyon fontos a közöttük kialakuló informális kapcsolat is. Az orvos vb-nek kimondott célkitűzése a baráti szálak szövése: ez olyan jól sikerült, hogy a németekkel és az osztrákokkal a magyar csapat már külön bajnokságot is játszik. A „minden rosszban van valami jó” példaként tavaly a padlóra került Rába ETO stadionban, NB1-es pályán játszhattak az osztrákokkal és a németekkel. A magyar csapat tagjai pályán kívül, de szakmán belül is tartják a kapcsolatot, nem ritkán barátságok is szövődnek.

A magyar csapat egyik legrosszabb eredményét – 7. hely – a 2013-ban Budapesten rendezett tornán produkálta. A lebonyolítás csillagos ötösre sikerült, jó pályákon zajlottak a meccsek, szóltak a himnuszok, sőt minden születésnapos játékost is felköszöntöttek a találkozók előtt. „Egy hétig nem aludtam” – emlékszik vissza elnök-

ségének utolsó fontos eseményére Hernold László. Az eredmény azonban elmaradt a várttól. Hernold doktor szerint egyszerű a magyarázat: itthon senki nem tudta otthon hagyni a problémáit. Túl közel voltak a páciensek, a család... Pedig a csapat egy évvel korábban a kellően távoli Malmőben a házigazdák legyőzésével aranyérmes lett. A torna külön érdekessége, hogy a mérkőzéseken jól érezhető az adott ország nemzeti válogatottjainak stílusa is. A németek „németesen” focinak, az angolok „angolosan” – őket 2010-ben győztük le az innsbrucki döntőben –, igaz a francia vagy német orvosi csapat kevésbé sokszínű, mint a nemzeti válogatottjaik. A hasonlóságok mellett vannak eltérések is: például az ő meccseiken nincs szükség külön csapatorvosra. Ha valakit megrúgnak, mindig akad a közelben szakember. A terhelés azonban nem elhanyagolható, hiszen egy hét alatt 6 nagypályás, 2x 40 perces mérkőzést játszanak. A jó fizikai felkészültséget jellemzi, hogy eddig egyetlen nemzetközi tornán sem történt hirtelen szívmegeállásos tragédia, ami sajnos a profiknál egyre többször előfordul. „Ez egy csapatsport, annak minden kíméletlenségével. Ha valakin elmegy egy meccs, az örök életében emlékszik rá. Miattam estünk ki 2004-ben, amikor végül a 13. Lettünk: a nyolc közé jutásért én hagytam ki a 11-est. Persze arra is emlékszem, és nem csak én, hogy 2003-ban a világbajnokság döntőjében a 120. percben az olaszok ellen balhátvédként én rúgtam a győztes gólt. A foci mindenkiből kihozza a valódi személyiségét”- foglalja össze a sport szépségeit Hernold doktor.

IDEGENLÉGIÓSOK A VÁLOGATOTTBAN

Hogyan látja a magyar orvos-futballválogatott jövőjét?

Amikor 13 évvel ezelőtt elvállaltam az elnökséget, azt hittem, hogy a mi korosztályunkkal „kihal” a hazai orvos-foci, kiöregszünk és nem lesz, aki folytassa. Most biztos vagyok benne, hogy 5 év múlva is lesz kivel beszélgetni az orvos-fociról. Sok a lelkes fiatal, nagyon együtt van a csapat, ezt mutatja a tavalyi ezüstérem is. A fejlődés folyamatos, az elődöm még postán küldte a leveleket, én már e-mailben, a fiatalok már egy Viberes csoportot alkottak. Nagyon jól tettem, hogy átadtam az elnökséget, mert a fiatalok újabb fiatalokat vonzanak a csapathoz. Korábban nem volt időnk a PR-ral foglalkozni, biztos vagyok benne, hogy a fiatalok erre is kitalálnak, majd valamit.

Látva az orvoselvándorlás ütemét, nem túlzó ez az optimizmus?

Már most 5 idegenlégiósunk van, akik külföldön dolgoznak, de velünk fociznak. Van olyan csapattársunk, aki egy kórházban dolgozik az egyik német focistával – Németországban. Nap, mint nap találkoznak, ismerik egymást, és már össze is barátok. Biztos vagyok benne, hogy a csapat élni fog, de abban is, hogy egyre több lesz az idegenlégiósunk.

A fiatalok rendkívül mozgékonyak, sokan gondolkoznak a külföldi munkavállalásban. Mi már a harmadéveseket is figyeljük az egyetemeken, közülük legtöbben már nem Magyarországon gondolkodnak. Egyébként ez nem egyedi eset, a legextrémebb példa a kolumbiai csapat, ahol egyetlen játékos sem dolgozik Kolumbiában. Mégis ők a kolumbiai orvos válogatott.

Mennyire egyszerű eljutni a távoli helyszínekre, mondjuk az Egyesült Államokba?

Nem egyszerű, sajnos egyetlen komoly szponzorunk van, a B.Braun. A részvételi költségek folyamatosan nőnek. A nevezési díj most már 2,5 millió forint lesz. Szedünk tagdíjat, néha sikerül rábírnunk némi támogatásra a Magyar Orvos Kamarát. Az MLSZ támogatásnak olyan feltételei lennének, amiket inkább nem vállalnánk. Szóval ezen a téren csehül állunk, ellentétben a tavalyi döntőben minket 11-esekkel legyőző csehekkel. Náluk mindent a kamara fizet, adja a felszerelést, fizeti az utazást, a nevezési díjat, az étkezéseket. A németeknek sincsenek pénzügyi gondjaik, őket a Bayer támogatja. Az amerikai orvosok pedig olyan jól keresnek, hogy mindent ők fizetnek maguknak.

A GYŐZELMEK ÉS SIKEREK ÉVE

Fekti István, az ifj Ocskay Gábor Jégkorong Akadémia igazgatója szerint a tavalyi volt az akadémia öt éves működésének egyik legeredményesebb éve. Csapataik minden korosztályban döntőben játszottak, 8 játékosuk erősítette a korosztályos válogatottat a debreceni világbajnokságon.

ÚJ SZINTRE KELL LÉPNIÜK

Az elmúlt öt évben egyáltalán nem bizonyult áprilisi tréfának az, ami 2010 április elsején elindult Székesfehérváron. Az ifj. Ocskay Gábor Jégkorong Akadémia első éve még a Tao-támogatások nélkül zajlott. Az igazi lendületet a támogatási rendszer beindulása hozta meg. A kezdetekkor a kollégiumában 11 gyermek kapott elhelyezést, ma már 30-an vannak, és ezzel a létszámmal elérték a befogadóképesség határát. Az Akadémia iránti

érdeklődés nem csökken, naponta jelentkeznek próbajátékra a gyerekek. A vezetőség most egy újabb kollégiumi szintet szeretne birtokba venni, így már 40-45 fiatal tudnának elhelyezni. A jégkorong a legfiatalabbak – 6-7 évesek – körében is nagyon népszerű. Az edzésekre Budaörsről, Érdről példás összefogással egy autóban 3-4 gyereket is hoznak a szülők. Az Akadémia programja, és eredményei egyeznek a szülői elképzelésekkel, így szívesen vállalják a plusz költséget. Az eredményeik meggyőzőek: tavaly a junior csapat, amely 3 éve játszik az EBEL-ben, másodszor nyert bajnokságot. A juniorok közül 8-an voltak a magyar korosztályos válogatott tagjai a debreceni divízió 1/A világbajnokságon. Közülük hárman, Nagy Ákos, Péter Andor Sándor Flórián még serdülő koruként! Az ifik „csak” a magyar bajnokságot nyerték meg, a serdülők bajnokok lettek, és az EBEL keretében kiírt Rookie Cup-on bronzérmeket szereztek. A legkisebbek, a kölyök csapat bajnoki ezüstérmes lett.

AZ AKADÉMIAI RENDSZER – FOLYAMATOS FEJLŐDÉS

Fekti István közel két évtizedes sportszakmai tapasztalatai alapján hasznos lenne, ha a jelenleginél később, 8-10 éves korban kezdődne a sportág-specifikáció. „Sajnos ez a mai körülmények között idealisztikus elképzelés. Az amatőr sportból nincs átjárás, a versenysportoknál pedig már 6-7 éves korban elkezdődik a versenyztetés. Ha valaki több sportágat is kipróbál, és 10

évesen kezd el jégkorongozni, az bizony 4 év nehezen behozható hátrányban lesz”- vallja Fekti István. Az, hogy végül kiből lesz profi játékos a junior és a felnőtt csapat közötti időszakban dől el. A sikeres átmenet szempontjából különösen fontos, hogy néhány év szünet után tavaly újra indultak a MOL felnőtt ligában, ez nagymértékben segíti a fiatalokat az EBEL-szint elérésében.

HÁROM, MINDENT JELENTŐ BETŰ

Fekti István tapasztalt nyilatkozó, mégis mély levegőt vesz, amikor a jövőről kérdezem „Mit gondol milyen lesz az Akadémia újabb 5 év múlva?”.

Most sem lenne miről beszéljünk, ha 2011-ben nem vezeték be társasági adó egy részének átirányíthatóságát a látvány-sportokba. Tao – nekünk ez a három betű az életünket jelenti, erről szól minden, az akadémia, a kollégium. Ebből a támogatásból tudtuk vállalni a nemzetközi szerepléseket, ami nagymértékben megkönnyítette az ifi, junior korú játékosok versenyztetését. A Tao jelenlegi rendszere 2017-ig működik. Még nem tudni mi lesz utána, azért valamilyen folytatásban mindenki reménykedik. Ma egy ilyen szintű utánpótlás-nevelést nem bír el a profi sport. Székesfehérváron rendre teltházak mérkőzéseket játszik az EBEL-csapatunk, tavaly már a MOL-ligás mérkőzéseken is tele volt a nézőtér, de hiába a 2-3 ezer szurkoló, ezt a szintet csak a bevételekből nem tudnánk tartani. Reméljük, hogy megmarad ez a lehetőség, és folytatódhatnak az ifj. Ocskay Gábor Jégkorong Akadémia sikerei.

A SIKER A LEGJOBB PROPAGANDA

TELHÁZAS MECCSEK

A magyar jégkorong talán a leginkább „sikerérzékeny” sportág. A „zászlóshajó” a férfi felnőtt válogatott sikerei mágnesként vonzzák a nézőket, a jégkorong iránt érdeklődő gyerekeket. A férfiak a krakkói divízió 1/A világbajnokságon 7 év után újra feljutottak a világ legjobbjai közé. A nézők érdeklődése tovább nőtt a MOL-liga mérkőzései iránt, már nemcsak a székesfehérvári jégcsarnokban játszanak telt házas meccseket, hanem a budapesti Tüske-csarnokra is kitehették a táblát: Megtelt.

A KÉPERNYŐ IS BESEGÍT

A felnőtt csapat 2015-ben, 7 évvel az utolsó „A” csoportos részvétel után újra kiharcolta, hogy 2016-ban a világ legjobbjai között szerepeljen. A krakkói sikert sajnos nem sikerült az U18-as fiúknak itthon megismételni, ők a debreceni divízió 1/A-ból visszakerültek a divízió 1/B-be. A MOL-liga a MAC Budapest és a Fehérvár AV19 indulásával nemcsak csapatszámában, de minőségben is erősebb lett. A székesfehérváriak MOL-ligás csapata a 7 mérkőzéses elődöntőben nemcsak a Fehérváron játszott telt ház előtt, hanem a budapesti 2 ezer fő befogadására alkalmas Tüske-csarnokot is megtöltötték az érdeklődők. A jégkorong népszerűségének

jót tett az M4 sportcsatorna indulása is. A csatornán közvetített találkozók már a határon túlra és belülrre is – külön előfizetés nélkül – az alapsomagokban jutnak el a nézőkhöz. A közvetítéseknek köszönhetően szponzor szempontból is értékesebbé vált a liga.

Tordai Dániel, az MJSZ kommunikációs menedzsere szerint a jégkorong tipikusan az a sport, amit élőben lehet a legjobban élvezni. A csarnokokban lenyűgöző hangulatot teremtenek a szurkolók, olyan élményt, amivel már több támogatót sikerült „megfogni”, amikor megnézett egy meccset.

Hiába vannak kimagasló eredmények, tartósan támogató céget még mindig nehéz találni. A szponzorok jelentős része eseményekre koncentrál, kevés a B. Braunhoz hasonló, hosszú távú együttműködésre van példa. Tavaly volt olyan, éveken át meghatározó cég is, amely nem hosszabbította meg lejárt támogatási szerződését. Szerencsére a liga névadója 2008 óta stabilan a MOL, neve mára összeforrt a magyar jégkoronggal. A Škoda nemcsak itthon, de nemzetközi szinten is elkötelezett támogatója a jégkorongnak. Nélkülük pedig az öröndetesesen növekvő nézőszám mellett sem lehetne – tisztán üzleti alapon – ilyen szinten a magyar jégkorong.

DINAMIKUSAN FEJLŐDIK A NŐI JÉGKORONG

A magyar női jégkorong, mint a világon általában mindenhol, még komoly kihívásokkal küzd. A sportszakma véleménye szerint a hoki a férfiak sportja. Pedig a játék képe már eddig is sokat változott, a női jégkorong világszerte fejlődőben van. Ez annak is köszönhető, hogy a Nemzetközi Jégkorong Szövetség is hangsúlyt fektet a nemzetközi mezőnyre. Dr. Kolbenheyer Zsuzsa, a Nemzetközi (IIHF) és a Magyar Jégkorong Szövetség elnökségi tagja komoly munkát végez annak érdekében, hogy ez a vélekedés megváltozzon. Az U18-as lányok a 2016-os hazai rendezésű vb-n sikeresen benmaradtak a divízió 1-ben. Az MJSZ elnöksége is támogatja a dr. Kolbenheyer Zsuzsa által összeállított programot. A lányok fejlődésének egyik példája Huszák Alexandra, aki már huzamosabb ideje Oroszországban idegenlégiós. A program sikerét, a női hoki folyamatos térhódítását jelzi az is, hogy míg korábban csak felnőtt és ifi szintű, addig most már az U15-ös korosztálynak is van válogatott szintje. A bő 50-es keretbe több mint egy tucat csapat játékosai képviseltetik magukat, a Táti Tigrisektől az ifj. Ocskay Gábor Jégkorong Akadémián át a Vasas SC-ig.

SIKERES VOLT AZ ELSŐ BME – GYEREKEGYETEM

Gyerek csapatok járták be nyáron a Műegyetem folyosóit, 9-14 éves „egyetemisták”. A B. Braun által támogatott Pro Progressio Alapítvány a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel közösen tavaly nyáron, Magyarországon először „Gyerekegyetemet” szervezett. A hatalmas sikerre való tekintettel 2016-ban indul a „második évfolyam”. A megújulásra mindig képes, 2016-ban immár 20 éves alapítvány ezzel a kezdeményezéssel is tovább szeretné bővíteni a Műegyetemre jelentkezők körét, egyben új feladatokkal egészítve ki az alapításakor kitűzött céljait.

DÍJAK, ELISMERÉSEK, EREDMÉNYEK

A BME Pro Progressio Alapítványának legfontosabb tevékenysége – a középiskolától kezdve a doktori képzésig – az innovatív gondolkodást elősegítő tehetséggondozás. Ennek keretében tavaly több mint tízmillió Ft támogatást ítélt meg középiskoláknak és pedagógusoknak a műszaki és természettudományi képzés népszerűsítéséért. Az alapítvány a természettudományi, a műszaki és az informatika területén kiemelkedő teljesítményt nyújtó középiskolákat, középiskolai tanárokat díjazott. 2015-ben – immár hetedik alkalommal – 10 középiskolai tanár és 14 középiskola kapta meg a Pro Progressio-díjat ünnepélyes keretek közt. A tavalyi év az innováció területén is sikeres volt. Két kiemelkedő eredmény is született az egyetem falai között. A 2011-ben alapított BME-Pro Progressio Innovációs díjat harmadik alkalommal adták át. Az 1-1 millió forintos díjat az egészségtámogató komponensekben gazdag malomipari örlemény, valamint egy új alkalmazás- és szolgáltatásfejlesztési informatika-keretrendszer nyerte el. A díjakat a több mint 100 év után – szintén az alapítvány támogatásával – megújuló, a központi épület

építészeti arculatához illeszkedő, de a mai formatervezési elvárásoknak megfelelő székekkel berendezett díszteremben adták át. Dr. Tömösközi Sándor, BME Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar Alkalmazott Biotechnológia és Élelemiszertudományi Tanszék Gabonatudomány és Élelmiszerminőség Kutatócsoport „Egészségtámogató komponensekben gazdag malomipari örlemény” c. fejlesztését közel három évig tartó munka előzte meg. Az eredmény, egy új technológiai megoldás, ami képes olyan speciális búzaörleményeket előállítani, melyben a héjközeli rétegek feldúsulnak. Az új frakció táplálkozástani értékesebb komponensekben (fehérjék, lipidek, ásványi anyagok, élelmi rostok, antioxidánsok, vitaminok) gazdag, könnyen felszívódó, szénhidrát-tartalma azonban közel 30%-kal kisebb. A másik díjazott projekt Dr. Lengyel László, Dr. Ekler Péter, BME Villamosmérnöki és Informatikai Kar Automatizálási és Alkalmazott Informatikai Tanszék, „SensorHUB koncepció és keretrendszer” fejlesztése volt. A SensorHUB egy adatgyűjtő, elemző és értékesítő platform, amely a különféle szak- és alkalmazási területek (pl. jármű és közlekedés, egészségügy, gyártósorok, intelligens városok)

adatgyűjtését, kezelését és elemzését teszi hatékonyá, egyben ezen adatokra épülő alkalmazás- és szolgáltatásfejlesztést támogató keretrendszer.

ÚJÍTÁS AZ ÚJ „CÉLCSOPORT”

Magyarországon a Műegyetem a Pro Progressio Alapítvánnyal közösen először szervezte meg a „Gyerekegyetemet”. A tudományos nyári napközis tábor „célcsoportja” a 9-14 éves korú gyermekek voltak. A tábor szervezői a legérzékenyebb korban kívánták felkelteni a gyermekek érdeklődését a természettudományok iránt, „megfertőzni” őket a matematika, fizika, kémia szeretetével. Az első táborban 320-an vettek részt. „Ha innovációról beszélünk, akkor ez is az, hiszen eddig még nem szóltunk ilyen korú gyerekekhez. Azt tervezzük, hogy évente kétszer, az adott évi táborban résztvevőknek szervezzük egy „Gyerekegyetem +” megerősítő programot. A kapacitásunk korlátozott, viszont azt szeretnénk, ha minél több gyerek ismerkedne meg az egyetemünkkel, ezért akik az előző évben részt vettek, azok a következőben nem vehetnek részt a táboron. Legalább 7-8 évre tervezzük, ennyi idő alatt már mérhető a gyerekek pályaaugatójának változá-

sa, hallgatóként megjelenhetnek az első gyerek egyetemisták az egyetemen” – mondja Dallos Györgyi, az alapítvány titkára, a Gyerekegyetem egyik szervezője. Az elégedettségi kérdőívek kiértékelése azt mutatta, hogy lényegében minden foglalkozást a kedvencek közé választottak, illetve átlagosan tízből kilencen ajánlanák másoknak is a BME Gyerekegyetemet. Mindezek után nem meglepő, hogy 99,5%-uk jövőre is beiratná ide a gyermekét, 99% pedig ajánlaná ismerőseinek is. A siker egyértelmű, a 2016-os „évfolyamra” már decemberig 700 jelentkezés érkezett. A tapasztalatok birtokában a második Gyerekegyetem már várhatóan külön alsó és felső tagozatos turnusból áll majd. A BME Gyerekegyetem sikerét látva, hét-tíz év múlva is elegendő jelentkezőnk lesz a Műegyetemre – a demográfiai csökkenés ellenére is – vélekednek a szervezők.

MINDIG SZÜKSÉG LESZ AZ ALAPÍTVÁNYRA?

Az alapítvány előtt álló feladatokról Pakucs Jánost, a Pro Progressio Alapítvány elnökét kérdeztük.

A BME – Gyerekegyetem az új irány, amerre a következő években az Alapítvány elindul?

A tevékenységünk minden elemét folytatni szeretnénk a jövőben is, mint ahogy ezt az elmúlt 20 évben tettük. Folytatjuk a történeti campus értékeinek megőrzését. Kidolgoztunk és üzemeltetünk egy 11 pályázatból álló pályázati rendszert, ami az ösztöndíjasoktól a doktoranduszokig felöleli az egyetemi polgárok minden rétegét. A doktoranduszi ösztöndíjunkt közel 10 éve létezik. Az egykori ösztöndíjasaink közel fele ma az egyetemen dolgozik oktatóként. Azért is szükség van, és lesz is ránk, mert az egyetem, mint minden egyetem hatalmas, konzervatív szervezet, ami természeténél fogva kevésbé fogékony az újdonságokra, mint a mi alapítványunk.

Hogyan értékeli a BME – Gyerekegyetem sikerét?

A nagy sikerrel zárult rendezvény kötelezettséget ró ránk, folytatni kell. Ez a misszió, amit az egyetem vezetése is támogat. A rendezvény pénzügyi háttérét az egyetemi, a szponzori támogatások, valamint az alapítvány eszközei alkották, így a 30-35 ezer forintos bekerülési költségből a 10 ezer forint/fő szülői hozzájárulás kisebb terhet rótt a családokra.

Nehéz volt a BME – Gyerekegyetemhez támogatókat találni?

Az első támogatóink nagyon elhivatott cégek voltak, például a National Instruments, Audi, és utólag még az MNB is támogatta a projektünket. A németeknél egyébként több mint 10 éves hagyománya van a gyerekegyetemnek. Bizom benne, hogy jövőre új cégek is csatlakoznak ehhez a kezdeményezéshez. Az elmúlt 20 évben kialakult egy támogató vállalati kör, ami évente 4-5 új céggel bővül. Sok cégvezető nálunk végezett, szerencsére itthon is kezd kialakulni az a kultúra, hogy aki kapott valamit, ha teheti, igyekszik visszaadni abból, és támogatja a hallgatókat. Lassan megjelennek a támogatók között, azok a startupok is, melyek az egyetemről indultak. Ha nem így lesz, akkor valamit nagyon rosszul csinál az egyetem.

Tehát a Pro Progressio Alapítvánnyal kapcsolatban még sokáig lesz miről beszélünk...

Igen szerintem az alapítványra 25 év múlva is szükség lesz. A Gyerekegyetem révén megmutattuk, hogy bátran indítunk olyan projekteket is, amelyek pozitív hatását 5-10 év múlva fogja érezni az egyetem.

KIVÉTELES KIVÉTELEK ERŐSÍTIK A SZABÁLYT

Dr. Rosivall László professzor megálmodta és megvalósította a „Cigány Orvosképzési Programot a Semmelweis Egyetemen”. A szociológia általános vélekedésével szemben Rosivall professzor hitt benne, hogy „egy lépéssel” el lehet jutni a mélyszegénységből az orvosi diplomához. A siker azonban minden érintettől komoly erőfeszítéseket követel. A professzor igazát közel tucatnyi, különböző főiskolákon, és a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen tanuló tehetséges fiatal bizonyítja. A siker felé vezető rögös útról egyik legtehetségesebb tanítványával, Rostás Gusztávval együtt mesélt.

VILÁGOK TALÁLKOZÁSA

Aki járt már az ország Budapesttől távoli és nem is olyan távoli szegleteinek szegregátumaiban, jól tudja, milyen hatalmas különbségek vannak az ország 93 ezer négyzetkilométerén. A távolság csak egy-kétszáz kilométer a fővárostól, de az életmódban, az életkilátásokban fényévekre vannak egymástól az emberek. Szociológiailag „egy lépésből” leküzdhetetlen távolságra.

A szakemberek véleményével „szállt szembe” Dr. Rosivall László, amikor elindította a Cigány Orvosképzési Programot a Semmelweis Egyetemen. „Súlyos etikai kérdés, ami Magyarországon, de egész Európában a cigánysággal történik. Akár mulasztásos jogsértésnek is nevezhetném, hiszen amíg Miskolcon és környékén a lakosság 3%-a idősebb 65 évesnél, addig ez az arány Győrben és környékén 33%-os. Mi a különbség? A roma lakosság aránya. A romák betegek, ellátatlanok, a falvaikban nincs orvos. A legtöbb betöltetlen háziorvosi praxis pontosan ezeken a területeken van. Ez a szomorú tény adta az ötletet egy munkaerő-gazdálkodással kapcsolatos TÁMOP pályázat megírásához” – elevenítette fel a kezdeteket Rosivall tanár úr. A pályázat célja az volt, hogy olyan tehetséges romákat készítsenek fel az or-

vosi egyetemre, akik a végzés után vizsztatérnek ezekben a közösségekbe, és gyógyítva mutatnak példát a cigányságnak. A pályázat sikere egy hősies és tanulságos út kezdetét jelentette. A Cigány Orvosképzési Program 2011 februárjában indult. A 20 jelentkező közül a felvételi beszélgetés után 10 hallgató kezdte meg tanulmányait. A jelentkezők lehetőséget kapnak arra, hogy az előkészítő tanfolyam elvégzését követően egy, a pozitív diszkrimináció lehetőségét biztosító rendelet alapján az Általános Orvostudományi Karon, vagy a Főiskolai kar valamelyik szakán tanuljanak tovább.

Az előkészítő képzésen a tehetséges roma fiatalokat egy intenzív, nevelő-oktató tanfolyam keretében tették alkalmassá a sikeres felvételi vizsgára. Az első akadály az volt, hogy a diákok vagy dolgoztak, vagy egyszerűen csak messze laktak, azaz őket tanítani csak hétvégeken lehetett. Mindkét napon 7 óra előadáson vettek részt a hallgatók, ebből 5 szakmai és 2 kulturális előadás volt. A szakmai anyagok felölelték az élettani, anatómiai, kémiai stb. alapokat. A kulturális előadásokon szó volt az értelmiségképzés valamennyi kérdéséről a művészetektől a fenntartható fejlődésig, ezeket az előadásokat az ország legkiválóbb szakemberei tartották.

BEHOZHATATLAN TUDÁSBÉLI LEMARADÁS

„Az első este elmentem megnézni őket, kíváncsi voltam, hogy viselkednek, hiszen lakva ismeri meg az ember a másikat. Az első élményekről beszélgettünk, volt, akinek a tanárnő hosszú lába tetszett, másnak az egyik előadás, azután megszólalt az egyik fiú, hogy ő egész nap éhes volt. – Hiszen ugyanazt az ebédet kaptad, mint mindenki – mondtam neki. – Igen, de én nem reggeliztem – válaszolta. Hamar kiderült számomra, hogy ebben a programban nem pszichológusokra, hanem ügyintézőkre van szükség, mert a családok az útiköltségre adott pénzt egyszerűen elveszik és elköltik ételre a kicsiknek. Meg kell vennünk a jegyeket, ahhoz, hogy el tudjanak jönni tanulni!”- idézte fel a kezdeteket Prof. Dr. Rosivall László. Hiába voltak tehetségesek a kiválasztottak, a hatalmas tudásbéli hiányosságok behozhatatlanoknak bizonyultak. Elégségesek és utóvizsgák jellemezték az első éveket. A programban összesen 22-en kezdték meg felsőfokú tanulmányaikat. A pozitív diszkrimináció lehetősége két évig tartott, ennek megszüntetésével a program átalakult. Az új koncepció szerint egy nulladik évfolyamon fel kell készíteni a jelentkezőket, akik ugyanolyan feltételekkel felvételiznek, mint szerencsésebb sorsú

társaik. Hiába kapta meg Dr. Rosivall László Magyarország Miniszterelnökétől 2012-ben A Cigány Orvosképzési Program kidolgozásáért és sikeres megvalósításáért a „Nemzetiségekért díjat”, a program folytatására azóta sincs pénz. Sokaknak kitartással, hatalmas erőfeszítések

árán sikerült kitörniük a szegénységből. Az egyik ösztöndíjasuk ma Angliában tanul, más diplomás ápoló lesz, van, aki átment a Műegyetemre, Rostás Gusztáv pedig most végzi a sorsdöntő második évfolyamot az orvosi egyetemen.

KACSKARINGÓS VOLT AZ UTAM

A Rostás Gusztáv 25 éves, másodéves medikushallgató. Tanulmányi eredményei miatt átcuszoszt a fizetős kategóriába, ez pedig egy álom végét jelentette volna a petróleumlámpától az egyetemig eljutott fiatalember számára. A fizetős évfolyam költségét a B. Braun fedezi, így Rostás Gusztáv a sorsdöntő anatómia vizsgára készülhet.

Hogyan került az öcsödi cigánysorról ide, az egyetemre?

Nagy szegénységben éltünk, gyerekként rossz társaságba keveredtem, meggyűlt a bajom a törvénnyel is. Nem akartam én semmit az élettől 13-14 éves koromban, elképzelni se bírtam, hogy az orvosi egyetemen fogok tanulni. Elvégzem a nyolc osztályt, megnősülök, jönnek a gyerekek, nem akartam én ennél többet az élettől. Egy sérülés változtatott meg mindent, amikor megműtötték a térdemet Szolnokon. A műtétet követő éjszakán elhatároztam, hogy ápoló leszek!

Mit szólt ehhez a családjá?

Anyám nagyon ellenezte. Felvételezni is úgy mentem el, hogy azt mondta, biztos nem fog sikerülni, minek költöm erre azt a 3 ezer forintot, amit kapálással kerestem? De én belül éreztem, hogy jó lesz, hogy menni kell! Felvettek, de hiába kérdezték, hogy miért akarok ott tanulni, nem találtam a szavakat...

Az álma hogy, az egészségügyi dolgozó lesz teljesülni látszott...

Már leszakvizsgáztam a dr. Hegedűs T. András Szakiskola, Középiskola, Általános Iskola és Kollégiumban, amikor az iskolánk igazgatója ráta-lált Professor úr felhívására. Jól ment a tanulás,

gondoltam, megpróbálom. Nagyon féltem, így végül András bácsi, az iskola pszichológusa kísért el a felvételi beszélgetésre. Ez volt életem legjobb döntése! Nagyon érdekes volt az előkészítő, boldog voltam, hogy bejutottam az egyetemre. Kacskaringós volt az utam, de itt végül kaptam egy szellemiséget, egy személyiséget. Jó emberekkel találkoztam, akik sokat segítettek nekem, aki a szegénységből jöttem.

Mit gondol hol fogunk 5 év múlva beszélgetni?

Öt évvel ezelőtt nem is álmodtam arról, hogy itt leszek. Most tudom, hogy mit szeretnék öt év múlva: orvosként dolgozni, embereket gyógyítani. Nagyon érdekel a traumatológia, azzal szeretnék foglalkozni.

Nem tervezi, hogy háziorként visszatér Öcsödre?

Inkább idősebb koromban, majd akkor szeretnék háziorkodni, visszaadni a segítséget, amit kaptam. Nyáron dolgoztam a baleseti sebészetben, azt tapasztaltam, hogy ott is nagy szükség van roma orvosokra. Sok a roma sérült a sürgősségi ellátásnál, nagyon félnek és mindig engem küldtek hozzájuk. Azonnal kialakult a szimpátia, és minden könnyebben ment.

A DIALÍZISKÖZPONTOK TARTJÁK A SZÍNVONALAT

Orvoselvándorlás, folyamatosan romló egészségügyi ellátás – erről olvashatunk, láthatunk tudósításokat naponta a médiában. A dializált betegek bizonyos szempontból kivételezett helyzetben vannak, az ő ellátásuk színvonala évek óta nem követi az állami egészségügy trendjét, megőrizte magas színvonalát.

AZ VOLT A JÓ, HOGY NEM LETT ROSSZABB

Ádám Aurél, a Vesebetegek Egyesületeinek Országos Szövetségének elnöke egyetlen mondatban fel tudja idézni 2015 pozitívumát: a szövetség másfél millió forintos állami támogatást kapott a legnehezebb szociális helyzetben lévő betegek támogatását célzó programjának megvalósításához. A projekt keretében egy szakember a rászoruló betegek körülményeinek felmérése után, a beteg meghatalmazottjaként az adható támogatások megszerzése érdekében eljár helyettük a hivatalokban. A pénzt a szakember kiküldetési költségeinek fedezésére kapta a VORSZ. Ezzel az egy támogatással teljesítettek jobban, mint az előző évben. A gondozottak felvilágosítása szempontjából kiemelkedően fontos nyári táborhoz a szövetség nem tudott anyagilag hozzájárulni, Ádám úr viszont részt vett a Margit kórház szervezte táborban. A pénzhiány rendkívüli módon megnehezíti a VORSZ munkáját talán legfontosabb feladatának végrehajtásában. Az elnök szerint minden a felvilágosításra, oktatásra elköltött 100 ezer forint minimum 1 milliós megtakarítást eredményez. A számítás alapja az, hogy dializáltankénti évi 2 milliós költség áll szemben azzal a megtakarítással, amit a felvilágosított, jól együttműködő gondozottnál a dialízisig való lassabb eljutásból adódik. A képzett, gondozott akár évekkel lassabban jut el a dialízisig, mint azok, akik nincsenek

tisztában a helyzetükkel, ráadásul a tudatlanság miatt a családjuk is figyelmen kívül hagyja az orvosi utasításokat. Az oktatás-képzés mégsem érdemel állami támogatást...

SZIGETEK AZ ÁLLAMI EGÉSZSÉGÜGYBEN

„A betegek akkor találkoznak az állami egészségüggyel, amikor valamilyen más betegségük van, vagy kivizsgálásra kell menniük. A dializált beteg életmódját alapvetően a dialízis minősége határozza meg. A műveseállomásokat üzemeltető világcégek ellátási színvonalán sem a válságot, sem az egyre romló hazai körülményeket nem érzik a betegek”- világítja meg a dializált betegek sajátos helyzetét Ádám Aurél. A VORSZ mindhárom dialízis szolgáltatóval jó viszonyt ápol, leghosszabb ideje a B.Braunnal. Tapasztalataik szerint a cég vezetői mindig nyitottak a szövetség közvetítette betegkérdésekkel kapcsolatban. A bajok a műveseállomások falain kívül kezdődnek. Az egyik legnagyobb gond a felülvizsgálati rendszerrel van. Volt olyan eset, amikor a dializált betegnél mindössze 16%-os munkaképesség-csökkenést állapítottak meg, ennek megfelelően semmilyen rokkantsági ellátást nem kapott. Az elnök szerint mintha az lenne a cél, hogy minél kevesebben kapjanak rokkantsági ellátást, még akkor is, ha ez nem ritkán egyéni tragédiákhoz vezet.

TALÁN TÚL VAGYUNK A NEHEZÉN

A Vesebetegek Egyesületeinek Országos Szövetségének elnöke szerint az egészségügyben nincs ok az optimizmusra. Hiába tagjai annak a Nemzeti Betegfórumnak, amelynek a véleményét kikéri a kormányzat, nem látja a fényt az alagút végén.

Mit gondol milyen lesz a vesebetegek, szélesebb értelemben az egészségügy helyzete öt év múlva?

Az elmúlt hat évből kiindulva nem vagyok optimista. Már azt komoly sikerként kell értékeljük, hogy a tavalyi évünk nem volt rosszabb, sőt egy hajszállal jobb volt, mint a 2014-es. Sajnos ez abszolút értékben még nagyon távol van azoktól az évektől, amikor a szövetség nem ellen-szélben, hanem támogató kormányzati közegben végezte a munkáját. Arra gondolni sem akarok, hogy mi lesz öt év múlva, ha a jelenlegi gyakorlat nem változik meg. Nekem személy szerint mindegy, hogy melyik párt vált irányt az egészségügyben, de ez így nem mehet tovább, így még a világválságnál is rosszabb állapotok várnak ránk a közeljövőben.

Mennyi erőt érez magában ennek a sziszifuszi küzdelemnek a folytatásához?

Veszélyesnek tartom azt az apátiát, ami-be most belesüllyedt az ország. Eltűnt a lelkesedés a civil társadalomból, sokan belefáradtak abba, hogy senki nem kíváncsi a véleményükre, egyeztetés cím-

szóval két nappal a döntés előtt kapunk meg fontos anyagokat. Korábban több mint 30 tagszervezetünk volt, most kevesebb mint 20. Az embereket nem érdekli semmi, még azok a hasznos dolgok sem, amikért még pénzt sem kell fizetniük. Nem tudom meddig lesz erőm, amíg bírom, csinálom, bár kevés reményt látok arra, hogy a helyzet 2-3 év múlva gyökeresen megváltozzon.

TUDATOS BETEGEK EGYESÜLETE

Sokan tudják, szűrésre kellene járni, egészségesen étkezni – mégsem teszik meg. Egészen addig hajlamosak vagyunk megfedkezni magukról, amíg meg nem betegszünk. A krónikus betegek jobban figyelnek magukra, különösen így van ez a Vesebetegek Egyesületének siófoki szervezetében. Pintérné Molnár Mária elnöknő szerint a tagok szinte kivétel nélkül ott vannak a havi rendszeres összejövetelükön, amelynek állandó eleme a vérnyomásmérés, valamint a vizeletvizsgálat. Az elnök asszony örömmel említette meg, hogy a tavaly februári találkozásukon, egy adománynak köszönhetően még koleszterinszintet is ellenőrizni tudták! A hangvillás neuropátia-vizsgálat pedig olyanoknál mutatott ki rendellenességet, akik nem voltak cukorbeteg, a felfedezett elváltozásokat a szakrendelésen vizsgálták tovább. A találkozókat különböző szakorvosok előadásai teszik még hasznosabbá. Az egyesület életét szabadidős programok színesítik. Júniusban buszos kirándulást szerveztek a Duna-kanyarba, szeptemberben pedig sor került – ezúttal Tihanyban – a már hagyományos balatoni hajókirándulásra.

Nem szerveztek külön programot a Vese Világnapjára, volt viszont karácsonyi ünnepség, nem is egy, hanem három. Marika logikus magyarázata szerint az egyiket a gondozottaknak, a másikat pedig a dializált betegeknek – utóbbiakat a műveseállomás aulájában – rendezték meg.

A karácsony egyben az Élelmiszerbanktól kapott csomagok kiosztásának ideje is. A tagság átlagéletkora 73 év. A vezetőségben Marika 70 évével a rangidős, helyettese 67 éves, míg a 60 éves titkár a legfiatalabb. A magas átlagéletkor ellenére közöttük is vannak transzplantáltak, tavaly egy 69 éves néni kapott új vesét. Marika hiába szeretne volna a februári tisztújításon megfiatalítani a vezetést, ez aspiránsok hiányában nem sikerült. Az egyesület 10 éves évfordulóját szponzori támogatásból egy meglepetés vacsorával ünnepelték meg.

FELRÁZNI A FÁSULTSÁGBÓL

A Békéscsabai Vesebeteg Egyesületnek eseményekben gazdag éve volt a 2015-ös. Az 1990-ben 20 fővel megalakult, ma már közel 100 tagot számláló egyesületnél a negyedszázados évforduló tisztújítással is egybeesett. Az előző elnök 14 év után lemondott, az új elnök Kovács Krisztián és vezető társai a tagság „felrázását” tűzték ki célul. A dializáltakat az első évben éri a legnagyobb lelki megterhelés, azután 5 év alatt lassan elfogadják a helyzetüket. A legtöbb betegen öt év után eluralkodik a fásultság. Tagságuk közel háromnegyede már elmúlt 60 éves, őket életkoruk miatt

is nehezebb kimozdítani otthonról. „Azt szeretnénk elérni, hogy a két műveseállomáson kezelt 200-220 beteg legalább a 70%-a kimozduljon otthonról. Feledkezzenek meg egy kicsit a betegségükről, lássák, hogy a betegség mellett is mennyi mindent csinálhatunk. Tavaly májusban rendeztünk egy bográcsozással egybekötött orvos-beteg találkozót egy lovas tanyán, ahová szegedi transzplantológusokat is meghívtunk, és eljött Berendte Judit, a Magyar Szervátültetettek Szövetségének elnöke is. Szeptemberben volt egy buszos kirándulásunk Egerbe. Megünnepeltük a nőnapot, és az idősek világnapját is. Részt vettünk a Vese Világnapján a dialízisközpont szervezte nyílt napon. Igyekeztünk felkészíteni a gondozott betegeinket a dialízálásra, hiszen, akit gondoznak, abból előbb-utóbb dializált lesz. Összefogjuk a betegeket, segítünk a mindennapos nehézségek leküzdésében, végig kísérjük a sorsukat a gondozástól a dialízisen át a szervátültetésig. Tavaly nagyon jól sikerült az Élelmiszerbankkal közös karácsonyi gyűjtés, rászoruló tagjaink hálásak voltak a csomagokért” – foglalta össze röviden az elmúlt év eseményeit Kovács Krisztián elnök. A „felrázni” akció folytatódik: kétnapos főzőversennyel egybekötött orvos-beteg találkozót szerveznek augusztus közepére ahová mindenkit várnak gondozottól, dializálton át a transzplantáltakig. Ha egy dializált vállalkozik rá, hogy a családjával legalább egy rendezvényre eljön, akkor az egyesület már nem dolgozott hiába”- vallja Kovács Krisztián.

ADVENTI KONCERT AZ ALAPÍTVÁNYÉRT

Az egészségügygel kapcsolatos alapítványok helyzete kettős: előnyös, mert a kezelt betegek közül sokan támogatják az adott alapítványt, de egyben hátrányban is vannak az általános célokat kitűző alapítványokkal, amelyek támogatása sokkal több embernek lehet szívügye. A széles kör és a hálás beteg tavaly a Bács-Kiskun Megyei Szív- és Érbetegekért Közhasznú Alapítvány esetében „összeért”: az egyik hálás beteg adventi koncerten gyűjtött adományokat az alapítványnak.

EGY A TÖBB MINT 23 EZERBŐL

Nyilvántartási adatok szerint mintegy 23 ezer alapítvány működik Magyarországon, ennek 5%-a, azaz 1100-1200 alapítvány az egészségügy területén. Ezek egyike a 2011-ben alapított Bács-Kiskun Megyei Szív- és Érbetegekért Közhasznú Alapítvány. Az alapítók az invazív kardiológiai és invazív radiológiai tevékenység végzését, a géppark folyamatos fejlesztését, szakemberképzést és továbbképzést tűzték ki elsődleges célul. Mindezek mellett az egészségmegőrzés, a betegségmegelőzés, a gyógyító és rehabilitációs tevékenység, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által nem támogatott vizsgálatok elvégzése, valamint a nem elérhető műszerek beszerzése is céljaik, feladataik közé tartozik. Ilyen volt például az újraélesztést követő hipotermiás terápiához szükséges nagy értékű berendezés beszerzése, melyet az intenzív osztályon állítottak szolgálatba. Az eljárás hatékonyságának magyarázata az, hogy az alacsony testhőmérséklet a sejtek anyagcsere-folyamatait lassítja azok oxigénigényét csökkenti, így az oxigénhiányos károsodást redukálja, akár ki is védheti, azaz a beteg mentális funkciói teljes mértékben visszatérhetnek, életminősége is jobb lehet. Fontos, hogy a beteg lehűtése a szív megállást követően minél előbb menjen végbe. Az Alapítvány most a meglévőnél gyorsabb lehűtést biztosító

készülék beszerzését tervezi a katéteres labor számára, amely a jelenlegi 2-3 órától fél órára csökkenti ezt az időt.

SIKEREK, FELADATOK ÉS EGY MEGHATÓ TÁMOGATÁS

A tavaly az új katéteres labor és az invazív kardiológiai osztály dologi feltételeinek biztosítása volt az alapítvány tevékenységének középpontjában. Segítségükkel főként EKG, számítógépek és egyszer használatos eszközök kerültek beszerzésre. Az ambulancia és az új osztály felszerelése 2016-ban is folytatódni fog. Dr. Ruzsa Zoltán főorvos, az alapítvány kuratóriumának elnöke elmondta, hogy új, speciális szakambulanciák elindítását is tervezik, köztük a pacemaker és szívelégtelenség szakambulanciáját. Ruzsa doktor szerint az alapítványnak az alapellátásban is fontos szerepe van, olyan ambuláns vizsgálatokat tudnak elvégezni, amelyek sok kórházban elérhetetlenek, ilyen például az, hogy minden ambuláns betegnél rutinszerűen meg tudják nézni a boka-kar indexet. Az alapítvány működését támogatja a megyei kórház és az osztállyal kapcsolatba kerülő cégek, így a B. Braun is. Az osztályon kezelt betegek támogatása is fontos, különösen meghatározó volt, amikor tavaly a Barátok templomában – az egyik beteg kezdeményezésére – egy adventi koncerten az alapítványnak gyűjtöttek az egybegyűlteket.

HIÁNYZÓ FELTÉTELEKET PÓTOLUNK

Dr. Ruzsa Zoltánt, az Alapítvány kuratóriumának elnökét a kezdetekről kérdeztük.

Miért pont 2011-ben indították el az alapítványt?

Akkor indult el nálunk az akut infarktusz ellátás, azért hoztuk létre az alapítványt, hogy ennek a hiányzó feltételeit pótolni tudjuk. Komoly segítséget jelentett az eszközök és napi dologi beszerzések terén. Az alapítvány egyértelműen segítette az osztály indulását.

Az osztály elindult, sikeresen működik, szükség van még az alapítványra?

Igen, hiszen nélküle nagyon sok beavatkozás, tevékenység nem menne zökkenőmentesen. A kórházi struktúrában sok olyan eszközbeszerzés van, ami akár egy évet is igénybe vesz. Az alapítvány lényegesen gyorsabban tudja lebonyolítani ezeket a beszerzéseket. Ma az alapítvány a működéshez és a fejlődéshez is elengedhetetlenül szükséges „láncszemként” működik.

EGYÜTT MESSZIRE MEGYÜNK

Felvételre, zárójelentésre váró betegek, műtétről felhozott beteg, és éppen műtetre vitt kisgyerek. Az év minden napján ilyen intenzitású az élet a Szegedi Idegsebészeti Klinikán. A professzor úr még a műtőben van – világosít fel a nővérke, amikor Prof. Dr. Barzó Pálról, a klinika vezetőjéről érdeklődöm.

LÉPÉST TARTANI A FEJLŐDÉSSSEL

A klinika éves szinten 3500 fekvőbeteget lát el, tavaly több mint 3000 műtétet végeztek az itt dolgozó szakemberek, ezzel az ország második legnagyobb operáló idegsebészete a most már 70 ágyas szegedi klinika. A SZOTE tömb felújításra mintegy 1 milliárd forint pályázati pénzt költöttek el, ennek ellenére a megújult épületek, felszerelések nem mindenben érik el a kor színvonalát.

„A műtéti eljárások szédületes ütemben fejlődnek. A beteg számára egyre kevesebb megterheléssel járó, gyorsabb gyógyulást eredményező beavatkozások alapfeltétele a műszerezettség. Ezért az alapítványunk kiemelten kezeli a műszerbeszerzéseket” – fejtette ki Dr. Barzó Pál, az Alapítvány a Szegedi Idegsebészetiért 2012 kuratóriumának elnöke az alapítvány fő célkitűzését. Tavaly a műtők műszerezettségének javítására mintegy 50 millió, az ambulancia szállítására, a munkakörülmények fejlesztésére 10 millió forintot költöttek. Az ambulancia várója „sziget” az állami egészségügy mindmáig erőteljesen szocreál tengerében. A professzor szerint a váró színeinek, a halk zenének, a tévének komoly pozitív hatása van a betegeikre. Az alapítványnak köszönhetően az ambulancián 2 számítógép helyett 8 üzemel, a műtőben az eredetileg beszerelt 2 monitor helyett 6 képét figyelheti a műtéti team. A monito-

roknak komoly szakmai jelentőségük van, hiszen nagyon precíziós műtétekről van szó. Külön képernyő kell az endoszkópnak, a mikroszkópnak, a beteg CT- vagy MR-felvételeinek, a navigációnak, ráadásul ezekre az információkra a műtétet végző teljes csapatnak egy időben van szüksége.

MŰSZEREK ÉS EMBEREK

Most két, az endoszkópos műtéteknél használható ultrahang beszerzése van folyamatban. Műtét közben változnak, elmozdulnak a struktúrák, így nagy segítséget jelent az aktuális helyzetet mutató berendezés. „Az agydaganatok eltávolításánál korábban a teljes fejet fel kellett vágni. Magyarországon nálunk elsőként, de Európában is az első között alkalmazott orron keresztül endoszkópos agydaganat eltávolítási eljárás lényegesen korszerűbb. Az új ultrahang segítségével műtét közben pontosan meghatározható, hogy hol helyezkednek el az erek, amelyeket sokszor körbevesz a rosszindulatú daganat. Az új műszer segítségével akár le is tudjuk rólok hámozni a tumort, a még tökéletesebb kivétel pedig javítja a gyógyulás esélyét” – mondta Barzó doktor.

Hiába lenne a felújított épület, a világszínvonalú műszerezettség, ha nem lennének kiválóak az itt dolgozó orvosok is. Barzó professzor talán erre a legbüszkébb: csapatot épített, ahová ma már bekerülni is

nehéz. A professzornál végzett rezidensek már nem akarnak külföldre menni, sőt, külföldi doktorok állnak sorba, hogy itt dolgozhassanak. „Ha egy vezető önzetlen, ilyen technikai feltételeket tud biztosítani, támogatja a továbbképzéseket, a konferenciákon való részvételt, akkor nem kell szakemberhiánytól tartania. Együtt messzire megyünk” – vallja Barzó Pál klinika igazgatója. A csapat jó munkája, a professzor szakmai hírneve egymást erősítik.

„Volt egy műanyag székeket gyártó vállalkozó, aki idehozott 20 műanyag széket, mert látta, hogy nincs mire kiültesük a lábadozó betegeinket. Betegünk volt egy elektronikai cég vezetője, aki szerint légkondicionáló nélkül ebben a hőségben nem lehet dolgozni. Majd megjelentek a cég munkatársai és beszereltek 10 légkondicionálót. Ez a segíteni akarás jó érzéssel tölt el. Természetesen az alapítvány támogatóinak is köszönjük a támogatást, amelynek segítségével Szegeden európai szintű gyógyító munkát végezhetünk” – mondta Barzó professzor.

IMPRESSZUM

Főszerkesztő: Fazekas Mária

Szerkesztők: Krausz Jenő, Török Zoltán

Szerkesztőség: B. Braun Cégek Központ,
1023 Budapest, Felhévizi u. 5.

Telefon: (06-1)-346-9700

Fax: (06-1)-438-4900

E-mail: szerkesztoseg@bbraun.com

Webcím: www.bbraun.hu, www.bbraun-avitum.hu

Kiadó: B. Braun Medical Kft., 1023 Budapest, Felhévizi u. 5.

Címlapkép: Bihari László (lásd: 20-21. oldali cikkünket)

INNOVÁCIÓ, HATÉKONYSÁG, FENNTARTHATÓSÁG

Hatékony
megoldások
konstruktív
párbeszéd útján

25 év

